DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO POMORSKIEGO

Rok X TORUŃ, dnia 31 grudnia 1947 r. Nr 13

TREŚĆ:

CZĘŚĆ URZĘDOWA

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Część urzędowa

Poz. 330

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty
z dnia 9 października 1947 r. (Nr III HAG — 4164/47)
w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Administracyjnego w Toruniu

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. nr 50, poz. 304) oraz § 1 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 lipca 1937 r. o organizacji państwowych liceów administracyjnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. nr 13, poz. 385) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Liceum Administracyjne w Toruniu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia 1 września 1947 r.

Minister:
(—) Dr St. Skrzeszewski

Poz. 331

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty
z dnia 5 listopada 1947 r. (Nr III HAG—3744/47)
w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Gospodarczego w Więcborku

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. Ust. R. P. nr 50, poz. 304) oraz art. 1 dekretu z dnia 23 listopada 1945 r. o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym (Dz. Ust. R. P. nr 2, poz. 9 z roku 1946) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Gimnazjum Gospodarcze w Więcborku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia 1 września 1947 r.

Minister:
(—) Dr St. Skrzeszewski

Poz. 332

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
WARSZAWA

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 13 listopada 1947 r. (Nr NDB/P—3488/47)
w sprawie powoływania wojewódzkich, powiatowych i gminnych (miejskich i wiejskich) komitetów bibliotecznych

Na podstawie art. 4 i art. 17 dekretu o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi z dnia 17 kwietnia 1946 r. (Dz. U. R. P. z dnia 18 czerwca 1946 r. nr 26, poz. 163) zarządzam, co następuje:

1. Kuratorowie Okręgów Szkolnych i inspektorowie szkolni wezwą bezzwłocznie instytucje i organizacje wymienione w art. ust. 4, 5 i 7 dekretu o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi (Dz. U. R. P. nr 26, poz. 163), by w przeciągu dwóch tygodni przedstawiły kandydatów do wojewódzkich, powiatowych i gminnych (miejskich i wiejskich) komitetów bibliotecznych.

2. Równocześnie kuratorowie i inspektorowie szkolni wyznaczą swych przedstawicieli do wojewódzkich i powiatowych komitetów bibliotecznych, jeżeli względy służbowe nie pozwolą i na stały osobisty udział w pracach komitetów bibliotecznych.

3. W przeciągu tygodnia po ukonstytuowaniu się komitetu powiatowego (miejskiego w powiatach grodzkich) inspektor szkolny poda skład komitetu właściwemu Kuratorium Okręgu Szkolnego. W takim samym terminie Kuratoria Okręgów Szkolnych podadzą Ministerstwu Oświaty skład komitetów wojewódzkich.

W zawiadomieniu należy podać imienny spis członków komitetu ze wskazaniem, jakie instytucje i organizacje reprezentują oraz nazwisko i imię przewodniczącego komitetu i jego zastępców.

4. Działalność komitetów bibliotecznych określa szczegółowo załączona instrukcja Rady Państwa z dnia 1 października 1947 r. (okólnik Rady Państwa, Biuro Rad Narodowych nr 217 — L. dz. 1593/Org) z dn. 10 października 1947 r.), opracowana w porozumieniu z Ministerstwami: Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych i Oświaty.

Minister:
(—) Dr St. Skrzeszewski

RADA PAŃSTWA
BIURO RAD NARODOWYCH
L. dz. 1593/Org/47

Warszawa, dnia 10 października 1947.

Do
Prezydiów
Wojewódzkich i Powiatowych Rad Narodowych

OKÓLNIK NR 217

w przedmiocie uchwały Rady Państwa w sprawie zatwierdzenia Instrukcji Biura Rad Narodowych o organizacji i funkcjonowaniu wojewódzkich, powiatowych i gminnych komitetów bibliotecznych

Biuro Rad Narodowych komunikuje, że Rada Państwa na posiedzeniu w dniu 1 października 1947 r. powzięła uchwałę nr 151/47 o treści następującej:

Biuro Rad Narodowych podaje do wiadomo gę do akcji upowszechnienia książki w Polsce i udostępnienia jej każdemu obywatelowi, wzywa terenowe rady narodowe do jak najszybszego powołania do życia Komitetów Bibliotecznych w trybie przepisów dekretu z dnia 17 kwietnia 1946 r. o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi i zaleca Radom, aby przy organizowaniu Komitetów kierowały się wytycznymi, zawartymi w instrukcji Biura Rad Narodowych w sprawie

organizacji i funkcjonowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych Komitetów Bibliotecznych".

Buro Rad Narodowych podaje do wiadomości treść instrukcji.

Instrukcja

Biura Rad Narodowych Rady Państwa dla terenowych rad narodowych w sprawie organizacji i funkcjonowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych komitetów bibliotecznych.

Ustala się w porozumieniu z Ministerstwem Oświaty następujące wytyczne dla organizacji i funkcjonowania powołanych na podstawie art. 4 dekretu z dnia 17 kwietnia 1946 r. (Dz. U. R. P. nr 26, poz. 163) o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi — wojewódzkich, powiatowych i gminnych komitetów bibliotecznych, których zadaniem — jako organów doradczych terenowych rad narodowych — jest współdziałanie z władzami administracji szkolnej i organami samorządu terytorialnego w zakresie prowadzenia jednolitej akcji kulturalnej za pomocą książki oraz umożliwienia każdemu obywatelowi korzystania ze zbiorów bibliotecznych.

§ 1. Na pierwszym konstytuującym posiedzeniu komitetu bibliotecznego przewodniczy, wchodzący w skład komitetu przedstawiciel komisji oświatowej do czasu wyboru przewodniczącego komitetu. Wybór przewodniczącego następuje zwykłą większością głosów członków komitetu.

Przedstawiciel komisji oświatowej, jeżeli nie został wybrany na przewodniczącego, jest z urzędu zastępcą przewodniczącego komitetu, występuje w imieniu komitetu bibliotecznego na posiedzeniach rady narodowej i jej komisji oświatowej, a na jego wniosek uchwały i opinie komitetu mogą być referowane przez członka komitetu — znawcę danego zagadnienia.

§ 2. Posiedzenie komitetu bibliotecznego zwołuje przewodniczący,

a) co najmniej 2 razy w roku dla zaopiniowania preliminarza budżetowego na akcję biblioteczną i wysłuchania sprawozdania kierownika odnośnych bibliotek publicznych,

b) na wniosek władz administracji szkolnej lub organów wykonawczych samorządu terytorialnego,

c) na życzenie wojewódzkiej (powiatowej, miejskiej, gminnej) rady narodowej lub komisji oświatowej tejże rady,

d) na wniosek co najmniej połowy członków Komitetu,

e) na podstawie uchwały komitetu o terminie następnego posiedzenia.

§ 3. Posiedzenia wojewódzkiego, powiatowego i gminnego (miejskiego lub wiejskiego) komitetu bibliotecznego odbywają się z udziałem kierownika wojewódzkiej (powiatowej, miejskiej, gminnej) biblioteki publicznej, chyba, że przedmiotem obrad są zarzuty przeciw jego osobistej działalności.

§ 4. Członek komitetu bibliotecznego, który opuścił bez usprawiedliwienia dwa kolejne posiedzenia, bądź też w ciągu roku trzy posiedzenia komitetu — traci mandat. Przewodniczący odnośnego bibliotecznego komitetu zawiadamia o tym za pośrednictwem kuratora okręgu szkolnego (inspektora szkolnego) właściwą radę narodową, celem powołania innego członka.

§ 5. Praca w komitetach bibliotecznych jest bezpłatna. Zamiejscowi członkowie komitetu otrzymują zwrot kosztów podróży i diety w wysokości ustalonej przez odnośną radę narodową.

§ 6. W ramach zadań, określonych w art. 4 ust. 6 dekretu o bibliotekach do wojewódzkiego bądź powiatowego (miejskiego w powiatach grodzkich) komitetu — należą następujące czynności:

(1) w zakresie czuwania nad działalnością i rozwojem bibliotek powszechnych i szkolnych na terenie województwa bądź powiatu,

a) ustalanie polityki zakupów i powoływanie na wniosek kierownika biblioteki wojewódzkiej (powiatowej, miejskiej) komisji doboru książek oraz zatwierdzanie regulaminu jej działania,

b) opiniowanie sprawozdań kierownika wojewódzkiej (powiatowej, miejskiej) biblioteki publicznej, przedkładanych władzom szkolnym, organom wykonawczym samorządu terytorialnego i radzie narodowej,

c) staranie o uzyskanie funduszów na akcję biblioteczną drogą imprez dochodowych, zbiórek publicznych, pozyskiwanie subwencyj, darów w postaci książek itd.,

d) staranie o uzyskanie odpowiednich lokali i urządzeń wewnętrznych dla bibliotek publicznych,

e) propaganda bibliotek i czytelnictwa przez inicjowanie wystaw, odczytów, konkursów, imprez artystycznych, wycieczek itp. we współpracy z placówkami oświaty i kultury dla dorosłych oraz stowarzyszeniami oświatowymi,

f) występowanie z wnioskami w sprawie ustalania przez radę narodową wysokości opłat za korzystanie z bibliotek publicznych.

(2) W zakresie koordynowania działalności bibliotek powszechnych i szkolnych na terenie województwa bądź powiatu,

a) opiniowanie projektów sieci bibliotek publicznych, opiniowanie na żądanie wojewódzkiej rady narodowej wniosków o powierzenie publicznej bibliotece miejskiej funkcji publicznej biblioteki wojewódzkiej lub powiatowej, względnie — publicznej bibliotece wojewódzkiej lub powiatowej funkcyj publicznej biblioteki miejskiej (art. 9 ust. 5 dekretu o bibliotekach), występowanie z wnioskami o powierzenie bibliotekom, wymienionym w art. 14 ust. 1 dekretu o bibliotekach funkcji biblioteki publicznej, w myśl art. 14 ust. 2 oraz art. 15 dekretu,

b) uzgadnianie planów zakupów między bibliotekami wszelkich typów w zakresie zakupu wydawnictw droższych i szczególnie niezbędnych oraz uzgadnianie zakresu i zasięgu działania bibliotek nie objętych siecią bibliotek publicznych,

c) staranie o komasację nieżywotnych i zbyt szczupłych księgozbiorów oraz przydzielanie depozytów dla bibliotek publicznych.

(3) Opiniowanie budżetu na potrzeby biblioteczne województwa bądź powiatu oraz dostarczanie odnośnej radzie

§ 8. Wojewódzka (powiatowa, miejska, gminna) rada narodowa może na wniosek kuratora okręgu szkolnego (inspektora szkolnego) lub po wysłuchaniu jego opinii, rozwiązać wojewódzki

(powiatowy, miejski, gminny) komitet biblioteczny oraz powoływać i odwoływać poszczególnych jego członków.

§ 9. W razie rozwiązania wojewódzkiej (powiatowej, miejskiej, gminnej) rady narodowej, powołany przez nią komitet biblioteczny nie przerywa swej pracy, natomiast nowa rada narodowa może po ukonstytuowaniu się powołać nowy komitet biblioteczny lub zmienić częściowo jego skład, stosownie do § 8 niniejszej instrukcji.

§ 10. Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1947 r.

Dyrektor
Biura Rad Narodowych
w z. (—) *Adam Wendel*

Poz. 333

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
WARSZAWA

OKÓLNIK NR 44

z dnia 3 listopada 1947 r. (Nr II P — 6267/47)

w sprawie uporządkowania budynków i urządzeń wewnętrznych szkół

W wyniku spostrzeżeń poczynionych podczas wizytacyj szkół powszechnych stwierdzono, że opieka i nadzór nad budynkami i majątkiem szkolnym pozostawia w niektórych wypadkach wiele do życzenia. Wyraża się to w braku należytej troski o utrzymanie w porządku wszystkich pomieszczeń szkolnych i ich otoczenia, a zwłaszcza piwnic i strychów, w których nagromadzone i nieuprzątnięte od zakończenia wojny materiały łatwo palne jak: papiery, książki, poniszczone sprzęty i słoma stanowią nieustanną groźbę zniszczenia budynku przez pożar, łatwy do wzniecenia w tych warunkach i poważne niebezpieczeństwo dla licznie zgromadzonej młodzieży.

Innym objawem w tym zakresie spotykanym przede wszystkim na Ziemiach Odzyskanych, to brak dbałości o zabezpieczenie przed zniszczeniem majątku szkolnego (np. ławek, szaf, urządzeń warsztatowych, pomocy naukowych), który danej szkole nie jest potrzebny.

Zjawiska te świadczące o złej gospodarce na terenie poszczególnych szkół są tym bardziej niepożądane, że stwarzają przykład ujemnego oddziaływania na młodzież i środowisko.

Celem usunięcia tego stanu rzeczy Ministerstwo Oświaty poleca co następuje:

1. Kierownictwa szkół powszechnych spowodują w czasie możliwie najkrótszym uporządkowanie wszystkich pomieszczeń budynków szkolnych i ich otoczenia; troska o utrzymanie w należytym porządku budynku szkolnego oraz dbałość o estetykę jego otoczenia winna opierać się na wspólnym wysiłku kierownictwa szkoły, nauczycielstwa, służby i dziatwy szkolnej.
2. Wszelki majątek szkolny (urządzenia szkolne, warsztaty, ławki, pomoce naukowe), który danej szkole nie jest potrzebny, należy zabezpieczyć przed zaginięciem, uszkodzeniem lub zniszczeniem oraz zawiadomić władze szkolne przesyłając spis tych rzeczy; inspektorzy szkolni obowiązani będą materiały te przekazać do Kuratorium, które poweźmie decyzję co do dalszego przeznaczenia tego majątku szkolnego.
3. Wszelki sprzęt i pomoce naukowe potrzebne szkole do realizacji programu nauczania należy zinwentaryzować i zapewnić odpowiednie przechowanie; opiekę nad poszczególnymi działami pomocy naukowych należy zlecić poszczególnym nauczycielom, którzy obowiązani są dbać o utrzymanie ich w należytym porządku i ułatwić wykorzystanie ich w pracy szkolnej.

Dyrektor Departamentu
(—) *H. Garbowski*

**Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu.**

Dnia 8 listopada 1947 r.
Nr I — 45907/47.

Obywatelom Inspektorom Szkolnym i Kierownikom publicznych szkół powszechnych w Okręgu

podaję powyższy odpis okólnika nr 44 Ministerstwa Oświaty z dnia 3 listopada 1947 r. (Nr II P — 6267/47) do wiadomości i stosowania.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr Czesław Skoporowski*

Poz. 334

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Warszawa.

OKÓLNIK NR 47

z dnia 5 grudnia 1947 r. (I A—23605/47)

w sprawie uiszczania opłat pocztowych przez adresatów.

Wobec zwiększającego się stale zużycia urzędowych znaczków pocztowych, powodowanego w dużej mierze przez opłacanie nimi odpowiedzi urzędów, zakładów i instytucyj szkolnych na pytania osób, zwracających się głównie o rozmaite informacje, Ministerstwo Oświaty przypomina postanowienia § 7 rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22. VII. 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. U. R. P. nr 59, poz. 448), który brzmi:

„Władza lub urząd jako nadawca może przerzucić na adresata uiszczenie opłaty pocztowej, jeżeli wysyłane pismo dotyczy wyłącznie interesu adresata. W tym celu należy na przesyłce umieścić dodatkową wzmiankę: „Sprawa urzędowa — opłatę uiści adresat". Opłata ta pobrana będzie od adresata w pojedynczej wysokości normalnej opłaty taryfowej dla danego rodzaju przesyłki. W razie niedoręczalności, przesyłkę zwraca się nadawcy bezpłatnie".

Korzystanie z uprawnień cytowanego paragrafu jest ze wszech miar wskazane i winno mieć miejsce w każdym przewidzianym przez w. w. rozporządzenie wypadku. Pod pojęciem „pisma dotyczące wyłącznie interesu adresata" należy rozumieć wszelkiego rodzaju pisma, których treść dotyczy wyłącznie interesu osoby, do której pismo jest wysyłane, a jest obojętna z punktu widzenia dobra państwowego i społecznego.

W szczególności należy korzystać z tego przepisu przy odpowiedziach na zapytania dotyczące studiów, typów i adresów szkół, uzyskania stypendiów, weryfikacji świadectw licealnych i gimnazjalnych, wydobywania dokumentów, poświadczania dyplomów i świadectw mających mieć za granicą moc dokumentów urzędowych, w sprawach burs i domów akademickich, wysługi lat, emerytury itp.

Okólnik niniejszy drukowany będzie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty.

Z-ca Dyrektora Departamentu
(—) J. Czyżewicz

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu.

Dnia 9 grudnia 1947 r.
Nr O—50838/47.

Inspektoratom Szkolnym oraz Dyrekcjom i Kierownictwom wszystkich szkół w Okręgu

powyższe podaję do wiadomości i stosowania.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr Czesław Skopowski

Poz. 335

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Warszawa.

INSTRUKCJA

z dnia 28 listopada 1947 r. (Nr VI WF—2273/47)
w sprawie organizacji przysposobienia wojskowego młodzieży szkolnej.

Ustalam uzgodnioną z Ministrem Obrony Narodowej (Państwowym Urzędem Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk.) tymczasową instrukcję w sprawie organizacji przysposobienia wojskowego w szkolnictwie.

§ 1. Przysposobienie wojskowe jest obowiązkowym przedmiotem nauczania w następujących typach szkół:
w szkołach średnich ogólnokształcących w klasach:
ostatniej typu gimnazjalnego
pierwszej typu licealnego
w liceach pedagogicznych w klasie II i III
w szkołach zawodowych w klasach:
ostatniej typu gimnazjalnego
pierwszej typu licealnego
dwóch ostatnich publicznych średnich szkół zawodowych.

§ 2. Dla celów wyszkoleniowych młodzież jest zorganizowana w tak zwanych szkolnych hufcach przysposobienia wojskowego (p. w.) i szkolnych hufcach przysposobienia wojskowego kobiet (pwk).

Szkolne hufce pw. (pwk) są jednostkami organizacyjnymi i noszą nazwę swojej szkoły np.: Szkolny Hufiec P. W. Państwowego Liceum im. St. Batorego w Warszawie, Szkolny Hufiec pwk. Państwowego Liceum im. M. Konopnickiej w Szczecinie.

Hufce pw. i pwk. w zależności od swojej liczebności dzielone są dla celów szkoleniowych na patrole, drużyny, plutony, kompanie.

Liczba ćwiczących na lekcjach pw. nie może przekroczyć normy przewidzianej na jedną klasę.

W przypadku zbyt małej ilości uczniów (uczennic) na zorganizowanie samodzielnego hufca może Kurator Okręgu Szkolnego na wniosek dyrekcji szkoły zezwolić na przydzielanie młodzieży tej szkoły do zorganizowanego w tej samej miejscowości hufca innej szkoły.

§ 3. Za zorganizowanie hufca, obsady stanowiska komendanta (tki) hufca, wykonanie programu wyszkoleniowego odpowiedzialny (a) jest dyrektor (ka) szkoły.

W szczególności dyrektor (ka) szkoły
a) wyznacza czas i miejsce na zajęcia PW.
b) zarządza badania lekarskie
c) zaopatruje w pomoce naukowe
d) sprawuje nadzór i opiekę wychowawczą
e) dobiera kandydata na stanowisko komendanta (tki) hufca
f) normuje w porozumieniu z Powiatowym Komendantem WF i PW wystąpienia hufców na zewnątrz.

§ 4. Na czele hufca szkolnego stoi komendant (tka) hufca. Komendantem hufca jest nauczyciel posiadający stopień oficera rezerwy i kwalifikacje instruktorskie PW. Komendantką hufca jest w miarę możności nauczycielka danej szkoły, która ma kwalifikacje instruktorskie PWK. uzyskane na kursie centralnym Państw. Urzędu WF i PW.

Uwaga: W okresie przejściowym komendantem może być oficer lub podchorąży rezerwy względnie nauczyciel wychowania fizycznego. Komendanta (tkę) hufca angażuje dyrektor szkoły w porozumieniu z Powiatowym Komendantem WF i PW.

Zatwierdzanie komendanta (tki) hufca należy — po uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem WF i PW — do komepetencji Kuratorium Okręgu Szkolnego.

Zwolnienie komendanta (tki) hufca może nastąpić przez Kuratorium Okręgu Szkolnego na wniosek Wojewódzkiego Urzędu WF i PW lub za jego uprzednią zgodą.

Uwaga: — Komendant hufca zaangażowany spoza szkoły wchodzi w skład Rady Pedagogicznej szkoły.

§ 5. Komendant (tka) hufca:
a) organizuje hufiec, dzieli na patrole, drużyny i plutony i wyznacza funkcyjnych,
b) układa szczegółowy program nauki PW,
c) realizuje program szkolenia osobiście i przez dochodzących instruktorów,
d) odpowiada za sprzęt wyszkoleniowy,
e) prowadzi ewidencję, dziennik zajęć, ocenia uczniów (uczennice), opracowuje sprawozdania z pracy,
f) doszkala się w zakresie wiedzy fachowej i politycznej.

§ 6. Komendant hufca ma prawo występowania w mundurze PW, z posiadanymi oznakami stopnia wojskowego.

Do noszenia munduru uprawnia go legitymacja wystawiona przez terenową władzę PW.

§ 7. Uczniowie (uczennice) wchodzący (e) w skład hufca noszą nazwę junaków (junaczek).

§ 8. Junacy (czki) podlegają przepisom szkolnym. W czasie zajęć w hufcu ponadto obowiązują przepisy: dyscypliny przewidziane dla PW oraz o zachowaniu form służbowych.

§ 9. Junacy (czki) mają prawo noszenia umundurowania tak w czasie zajęć, jak również i poza nimi. Dowodem stwierdzającym prawo do noszenia munduru jest legitymacja wystawiona przez Urząd WF i PW, którą junak (czka) winien (na) stale mieć przy sobie.

§ 10. Wprowadza się dla junaków (czek) następujące stopnie junackie:
1. junak (czka)
2. starszy (a) junak (czka)
3. patrolowy (a)
4. podhufcowy (a)
5. hufcowy (a)
6. starszy (a) hufcowy (a).

Warunki uzyskania stopnia, jak również uprawnienia do nadawania stopnia reguluje instrukcja Państwowego Urzędu WF i PW z dnia 29. I. 47 r. Nr 1093/PW oraz z dnia 27. III. 1947 r. Nr 3798/PW.

§ 11. Komendant (tka) hufca zwalnia od zajęć pw (pwk):
a) częściowo z powodu wady organizmu (kalectwa),
b) czasowo z powodu choroby, na podstawie świadectwa lekarskiego.

§ 12. Wyniki pracy junaka (czki) podlegają ocenie wyrażonej w stopniach na świadectwie szkolnym.

Minister
(—) St. Skrzeszewski

Poz. 336

ODPIS.

Warszawa, dnia 23 października 1947 r.

BIURO KONTROLI
przy Radzie Państwa
L. dz. I/4506/47.

Do wszystkich Ministerstw
i Władz Centralnych.

Wobec zapytań niektórych władz i urzędów czy obowiązuje nadal okólnik Biura Kontroli z dnia 14. 4. 1945 r. (Nr BKPr/b/OK/968/45/ST/SG w sprawie robót i dostaw na rzecz instytucyj państwowych — Biuro Kontroli komunikuje, że wymieniony okólnik, jak w nim na wstępie zaznaczono, zawierał wytyczne mające zastąpić ogólne instrukcje do czasu ich wydania.

Ideą przewodnią Biura Kontroli przy wydaniu okólnika było doraźne i natychmiastowe ustalenie norm zabezpieczających w odpowiedni sposób interesy Skarbu Państwa, zwłaszcza, że dopiero później wydane rozporządzenie P. R. M. z dn. 12. IX. 45 Dz. URP. nr 44, poz: 254 o zmianie rozporządzenia P. R. M. z dnia 29. I. 37 o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu i instytucji prawa publicznego (Dz. U. R. P. nr 13, poz. 92) usunęło wątpliwość co do mocy obowiązującej tego rozporządzenia.

Obecnie wzmiankowany okólnik stracił swą aktualność wobec unormowania omówionych w nim zagadnień różnymi aktami prawnymi, między innymi:

Ustawą z dn. 2. VI. 1947 r. Nr 43, poz. 210 Dz. U. R. P. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym;

Rozp. Rady Państwa z dn. 13. VI. 1947 r. Nr 44, p. 228 Dz. U. R. P. w sprawie powołania i organizacji społecznych komisji kontroli cen;

Rozp. Rady Ministrów z dn. 10. VI. 1947 r. Nr 44, poz. 229 Dz. U. R. P. w sprawie organizacji i zakresu działania komisji notowań;

Rozp. Min. Przemysłu i Handlu z dn. 5. VIII. 1947 r. Nr 61, p. 346 w porozumieniu z innymi Ministrami w sprawie ustalania maksymalnych cen hurtowych i detalicznych na towary wytworzone przez przedsiębiorstwa państwowe lub będące pod zarządem Państwa;

Rozp. Min. Przem. i Handlu z dn. 11. VIII. 1947 r. Nr 61, p. 347 Dz. U. R. P. w sprawie ustalenia w obrotach handlowych hurtowych i detalicznych dopuszczalnej wysokości zysków brutto;

Dekretem z dn. 24. IX. 1947 r. Nr 61, p. 337 Dz. U. R. P. o ustaleniu cen w przedsiębiorstwach prowadzonych przez Państwo i samorząd;

Szeregiem okólników Min. Odbudowy: Nr 6 z dn. 18. I. 1947 roku (Dz. U. M. Odb. Nr 1 poz: 12); Nr 11 z dn. 25. III. 1947 r. (Dz. U. M. Odb. nr 3, poz. 42); Nr 21 z dn. 17. V. 1947 r. (Dz. U. M. Odb. nr 4, poz. 63); Nr 26 z dn. 30. V. 1947 r. (Dz. U. M. Odb. nr 4, poz. 67) w sprawie rewizji cen — robocizny kosztorysów umownych; Nr 10 z dn. 5. V. 1947 r. (Dz. U. Min. Odb. nr 4, poz. 59) w sprawie rewizji cen umownych na materiały budowlane.

Instrukcją z dn. 19. VI. 1947 r. nr 5, poz. 86 Dz. U. M. Odb. w sprawie rewizji cen itd. dla Państw. Przeds. Budowl. (PPB. i SPB.) nr 23 z dn. 20. V. 1947 r. (Dz. U. M. Odb. nr 4, poz. 65) w sprawie rewizji cen na materiały elektrotechniczne; Nr 36 z dn 19. VII. 1947 r. (Dz. U. M. Odb. nr 6, poz. 103) w sprawie wynagrodzenia za prace inżynierskie związane z ostatecznym odbiorem domowych instalacji sanitarnych.

Rozp. Rady Ministrów z dn. 13. III. 1947 r. nr 31, p. 133 Dz. U. R. P. w sprawie zabezpieczenia przez państwowe przedsiębiorstwa budowlane zobowiązań w związku z podejmowaniem się wykonania robót na rzecz Skarbu Państwa;

Rozp. Min. Odbudowy z dn. 24. VI. 1947 r. nr 51, p. 262 Dz. U. R. P. w sprawie zwolnienia spółdzielczych przedsiębiorstw budowlanych SPB i Samopomocy Chłopskiej od niektórych warunków co do zabezpieczeń zobowiązań w związku z podejmowaniem się wykonania robót na rzecz Skarbu Państwa. Szeregiem układów zbiorowych dla pracowników poszczególnych gałęzi pracy itd.

Uchylając powyższy okólnik z dn. 14. IV. 1945 r. — Biuro Kontroli podkreśla, że wystawiane przez sprzedawców dla instytucyj państwowych rachunki winny ściśle odpowiadać wymaganiom § 21 przepisów rachunkowo-kasowych dla władz i urzędów państwowych, oraz art. 86 Dekretu z dn. 16. V. 1946 r. Nr 27, p. 174 Dz. U. R. P. o postępowaniu podatkowym zawierających przepisy o istotnej treści rachunku.

Pokrywanie wydatków bez uzyskania pokwitowań przez odbiorców gotówki może dotyczyć tylko drobnych kwot (§ 24 powołanych przepisów rachunkowo-kasowych);

Przypomnieć tu ponadto należy okólnik nr 30 Prezydium Rady Ministrów z dn. 20. VIII. 1946 r. Nr O—II—b/5/1 co do zastosowania art. 87 dekretu o postępowaniu podatkowym, wedle którego każdy sprzedawca obowiązany jest pod rygorem odpowiedzialności karno-skarbowej wydawać rachunek na dokonaną transakcję handlową.

Dyrektor Biura Kontroli
(—) Inż. Jan Grubecki

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu.
Dnia 18 grudnia 1947 r.
Nr 0—52583/47.

W sprawie stosowania przepisów o robotach i dostawach.

Do Inspektoratów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu.

Na podstawie pisma Ministerstwa z dnia 12 grudna 1947 r. Nr I B—22124/47 powyższe podaję do wiadomości i stosowania.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr Czesław Skoporoski

Poz. 337

Warszawa, dnia 28 listopada 1947 r.
RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr II W. P. 6938/47.

Sprawa: **Uporządkowanie pomieszczeń i urządzeń wewnątrz oraz otoczenia przedszkoli.**

W związku z potrzebą uporządkowania przedszkoli pod względem gospodarczym, zdrowotnym i estetycznym Ministerstwo poleca stosowanie okólnika nr 44 z dnia 3 listopada 1947 r. nr II P—6267/47 w sprawie uporządkowania budynków i urządzeń wewnętrznych szkół w równej mierze i do przedszkoli.

Ponadto Ministerstwo zwraca uwagę na konieczność uporządkowania terenów otaczających przedszkola, szczególnie, gdy tereny te są wydzielone do wyłącznego użytku przedszkoli i stanowią stałe miejsce zabaw i prac dzieci w ciągu całego roku.

Tereny te powinny być oczyszczane i przygotowane do planowego zużytkowania ich na place zabaw, zagonki, piaskownice i inne potrzebne urządzenia.

W wypadkach, gdy przedszkola mieszczą się w lokalach o podwórzach wspólnych dla wszystkich mieszkańców budynku — władze szkolne winny dopilnować, aby administracja tych budynków uporządkowała podwórze i zabezpieczyła je przed dalszym zanieczyszczaniem.

Dyrektor Departamentu
(—) H. Garbowski

Otrzymują:
Kuratoria Okręgów Szkolnych.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu
Dnia 4 grudnia 1947 r.
Nr I 50009/47

Obywatelom Inspektorom Szkolnym oraz właścicielom i kierowniczkom przedszkoli w Okręgu

podaję powyższy odpis zarządzenia Ministerstwa Oświaty z dnia 28 listopada 1947 r. nr II W P. 6938/47 do wiadomości i stosowania.

Przytoczony w zarządzeniu Ministerstwa okólnik nr 44 z dnia 3 listopada 1947 r. (Nr II P — 6267/47) ogłoszony jest wyżej pod pozycją 333

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr Czesław Skoporoski

Poz. 338

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr I A — 24340/47

Wydawnictwa Ministerstwa Sprawiedliwości.

Warszawa, dnia 5 grudnia 1947 r.

Konferencja przedstawicieli naczelnych władz państwowych, partii politycznych i organizacji społecznych, odbyta w dniu 10. 11. 1947 r. w Ministerstwie Sprawiedliwości, ustaliła konieczność rozszerzenia akcji popularyzacji prawa, prowadzonej przez Wydział Popularyzacji Prawa Ministerstwa Sprawiedliwości, na wszystkie warstwy społeczeństwa oraz wciągnięcia do współpracy władz, urzędów i instytucji państwowych.

Doceniając znaczenie popularyzacji prawa, Ministerstwo Oświaty zaleca jak najszersze zainteresowanie się tą akcją, a w szczególności wydawnictwami Ministerstwa Sprawiedliwości w tej dziedzinie, które — jeśli stojące do dyspozycji kredyty na to pozwolą — winny znaleźć się w posiadaniu każdego urzędu, władzy lub instytucji.

Wykaz szczegółowy oraz warunki nabywania i prenumeraty omawianych wydawnictw znajdują się w 11 numerze Demokratycznego Przeglądu Prawniczego z listopada 1947 r. — do nabycia w Biurze sprzedaży Dziennika Ustaw RP. — Warszawa, Al. Wyzwolenia 30, oraz w księgarniach.

Z-ca Dyrektora Departamentu
(—) J. Czyżewicz.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu
Dnia 9 grudnia 1947 r.
Nr O — 50837/47

W sprawie akcji popularyzacji prawa.

Do Inspektoratów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu.

Podając powyższe do wiadomości przypominam, że dla celów akcji popularyzacji prawa utworzone zostały przy wszystkich Sądach Grodzkich Komisje Popularyzacji Prawa, których głównym celem jest wygłaszanie przez swych delegatów odpowiednich referatów z różnych dziedzin prawa według życzeń i zainteresowań związków zawodowych, urzędów, organizacyj społecznych jak również organizatorów zjazdów, kursów i konferencyj.

Organizatorom wszelkich zjazdów nauczycielskich, konferencyj i kursów polecam wykorzystać powyższe przez uwzględnianie w programach organizacyjnych referatów z dziedziny prawoznawstwa.

Ponieważ referaty te nie są ściśle związane

z zagadnieniami zawodowymi omawianymi zwykle na zjazdach, kursach czy konferencjach, będą one stanowiły niewątpliwie czynnik urozmaicenia, przynosząc równocześnie uczestnikom poważne korzyści natury ogólno-wychowawczej.

Dla usprawnienia tej akcji w terenie konieczne jest uprzednie (możliwie na kilka dni naprzód) poinformowanie najbliższej miejscowej Komisji Popularyzacji Prawa (przy najbliższym Sądzie Grodzkim) o terminie (dniu i godzinie), w jakim żądany referat ma być wygłoszony.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr Czesław Skopowski

Poz. 339

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr I Plan — 12395/47.

Oszczędne używanie papieru i przetworów z papieru.

Warszawa, dnia 5 grudnia 1947 r.

Nawiązując do okólnika Prezesa Rady Ministrów z dnia 2. 7. 47 nr O—II—d—7/2 w sprawie racjonalnego zużycia papieru, podanego do wiadomości przy piśmie tut. z dnia 26. 7. 47 nr I Plan — 12395/47 — Ministerstwo Oświaty na podstawie dokonanych spostrzeżeń stwierdza, iż podległe urzędy i szkoły a zwłaszcza młodzież szkolna nie stosuje w pracy codziennej oszczędnego używania papieru i nie zdaje sobie często sprawy, iż nieekonomiczna gospodarka papierem wiąże się ściśle z trudnościami jakie wynikają przy zaopatrywaniu szkół w podręczniki szkolne, w książki do bibliotek, w dzieła naukowe itp. Uczeń bardzo często nie wykorzystuje należycie zeszytu, wydziera czyste kartki lub wyrzuca zeszyt z niezapisanymi stronicami. Wiele szkół stosuje również okładanie zeszytów w papier celuloidowy lub jemu podobny aby ochronić okładkę zeszytu od zniszczenia. Rezultat jest taki, że celuloid się zniszczy a czysta okładka, która ma chronić kartki wewnętrzne od zniszczenia idzie do kosza. Rzeczą nauczyciela i wychowawcy jest, aby zeszyt wyglądał czysto i bez obkładania go w celuloid. Młodzież szkół podstawowych, średnich ogólnokształcących i zawodowych niepotrzebnie również używa drogich zeszytów z papieru bezdrzewnego zamiast zeszytów z papieru kl. V w cenie 7 zł.

W wielu szkołach w klasach I i II szkół podstawowych wprowadza się do rysunków drogie bloki z papieru bezdrzewnego zamiast papieru pakowego, który w zupełności wystarcza i w który każda szkoła winna się zaopatrzyć.

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Oświaty poleca wydać podległym organom odpowiednie zarządzenia, aby wytyczne podane w okólniku prezesa Rady Ministrów były ściśle przestrzegane i w pracy codziennej stosowane.

Z-ca Dyrektora Departamentu
(—) W. Ożga

**Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu**

Dnia 9 grudnia 1947 r.
Nr O — 50839/47.

Inspektoratom Szkolnym oraz Dyrekcjom i Kierownictwom wszystkich szkół i zakładów wychowawczych w Okręgu.

powyższe podaję do wiadomości i przestrzegania w ślad za pismem z dnia 11 sierpnia 1947 r. Nr O — 28051/47 (Dz. Urz. Kuratorium O. S. Pom. nr 10, poz. 259).

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr Czesław Skopowski

Poz. 340

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr VI Pg—3529/47

Warszawa, dnia 10 grudnia 1947 r.

Ministerstwo kilkakrotnie podkreślało znaczenie nauki o Polsce i świecie współczesnym, jako przedmiotu, szczególnie przydatnego do wychowania rzetelnie demokratycznego.

Dotychczasowe obserwacje uprawniają do wniosku, że niektórzy nauczyciele tego przedmiotu na ogół ograniczają się do realizacji celów poznawczych, wskazanych w programie, nie osiągając w zadowalającej mierze celów wychowawczych.

W związku z powyższym przypomina się ob. ob. Kuratorom i zaleca co następuje:

1. Naukę o Polsce i świecie współczesnym należy otoczyć specjalną troską.

2. Nauczanie tego przedmiotu należy powierzać wyłącznie tym nauczycielom, którzy łączą odpowiednie przygotowanie naukowe i dydaktyczne z aktywną postawą w życiu społecznym, z należytą orientacją polityczną. Ideowość, pedagogiczny takt, powaga wśród młodzieży, jej zaufanie i przyjazna życzliwość — te walory nauczyciela gwarantują pozytywne wyniki wychowawcze.

3. Należy umożliwiać młodzieży stały osobisty kontakt z przodującymi i cieszącymi się autorytetem przedstawicielami życia społecznego i politycznego oraz wojskowości w ramach prac organizacji młodzieżowych, podczas uroczystości, związanych z tematyką nauki o Polsce i świecie współczesnym, oraz podczas lekcyj specjalnych, których tematy zyskują w ten sposób na pogłębieniu przez wykład i dyskusję.

4. Do lekcyj włączać stałe materiały i fakty z prasy i życia, ilustrujące wszechstronne osiągnięcia Polski w dziele odbudowy i utrwalenia gospodarczego, społecznego, politycznego i kulturalnego demokracji ludowej.

5. Wykorzystać wszystkie lokalne możliwości dla ukazania młodzieży funkcjonowania i sprawności instytucyj państwowych i społecznych (kopalnie, huty, fabryki, rady narodowe, rady zakładowe, spółdzielnie, koleje, radio, poczta, teatr, kino, instytucje i organizacje oświatowe itd.).

6. Ułatwić młodzieży korzystanie z prasy codziennej i tygodniowej, z wydawnictw i publikacyj, z bibliotek pozaszkolnych, wartościowych widowisk (przedstawień scenicznych, filmowych, koncertów, odczytów, prelekcyj radiowych) oraz wycieczek społecznych dalszych i bliższych.

7. Starannie, twórczo i zespołowo przygotować szkolne uroczystości patriotyczne i społecz-

no-polityczne, które powinny dawać głębsze przeżycia emocjonalne i artystyczne.

8. Cele wychowawcze nauki o Polsce i świecie współczesnym należy uczynić przedmiotem troski całej Rady Pedagogicznej, która winna je realizować w całej szkole według uzgodnionego, rocznego planu pracy wychowawczej.

9. Należy przyśpieszyć zorganizowanie ośrodka metodycznego tego przedmiotu, umożliwić mu wszelkie prace i ułatwić utrzymanie stałego kontaktu z nauczycielami zwłaszcza przez udostępnienie wydawnictw i materiałów o charakterze pomocniczym.

Zarazem zachęca się wszystkich nauczycieli, kierowników ośrodków metodycznych nauki o Polsce i świecie współczesnym i Kuratoria do nadsyłania spostrzeżeń, dotyczących programu, potrzeb, ewent. trudności w nauczaniu oraz udatnych prób rozwiązywania tych trudności w celu wykorzystania ich w pracy innych szkół. Materiały te należy kierować do Dep. VI Ministerstwa Oświaty.

Dyrektor Departamentu
(—) Dr Z. Kormanowa

**Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu**

Dnia 18 grudnia 1947 r.
Nr O—52588/47.

W sprawie nauki o Polsce i świecie współczesnym w szkołach.

Inspektoratom Szkolnym oraz Dyrekcjom i Kierownictwom wszystkich szkół w Okręgu

powyższe podaję do wiadomości.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr Czesław Skopowski

Poz. 341

ODPIS

**Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu**

Dnia 21 listopada 1947 r.
Nr O. Pres. — 48512/47.

W sprawie angażowania i wynagradzania pracowników pedagogicznych.

W związku z rozporządzeniem Ministra Oświaty z dnia 24 października 1947 r. (Nr I Pers. — 20731/47) w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych w szkołach, zakładach i kursach, podległych Ministerstwu Oświaty i okólnikiem nr 42 tegoż Ministerstwa z dnia 28 października 1947 r. (I Pers. — 21201/47) w sprawie interpretacji i zasad stosowania przepisów rozporządzenia Ministra Oświaty o wynagrodzeniu pracowników kontraktowych w szkołach, zakładach i kursach, podległych Ministerstwu Oświaty (Dz. Urzęd. Kuratorium nr 12, poz. 311) oraz zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 25 października 1947 r. (Nr I Pers. — 20799/47) w sprawie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe oraz za czynności dodatkowe personelu pedagogicznego w szkołach, zakładach i kursach, podległych Ministerstwu Oświaty i okólnika Ministerstwa Oświaty nr 41 z dn. 25 października 1947 r. (I Pers. — 21055/47) w sprawie interpretacji i zasad stosowania przepisów zarządzenia Ministra Oświaty o wynagrodzeniu nauczycieli za godziny nadliczbowe i za czynności dodatkowe (Dz. Urz. Kurat. nr 12, poz. 312) Kuratorium zarządza co następuje:

1) Odnośnie pracowników pedagogicznych w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, zakładach i kursach kształcenia nauczycieli, szkołach zawodowych państwowych i publicznych wszelkich typów i stopni.

Zawarte dotychczas i zatwierdzone przez Kuratorium umowy służbowe z personelem pedagogicznym pozostają bez zmiany, aż do ich wygaśnięcia, jeśli dotychczasowe umowy są zawarte korzystnie dla pracownika, w przeciwnym razie Kuratorium sprostuje z ważnością od dnia 1 września 1947 r. dotychczasową umowę w części, dotyczącej wysokości uposażenia, przez wystawienie pracownikowi odpowiedniego pisma i automatycznie wyrówna temu pracownikowi kontraktowemu pobierane przez niego dotychczasowe wynagrodzenie.

Angażowanie nowych pracowników pedagogicznych może być dokonywane za uprzednią zgodą Kuratorium. Z nowozaangażowanymi pracownikami pedagogicznymi nie należy spisywać umów, lecz na podstawie uprzedniej zgody Kuratorium, wystawić pracownikowi — zgodnie z § 27 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24. 10. 1947 r. Nr I Pers. — 20731/17 — pismo nominacyjne według wzoru ogólnego załącznika nr 2 (wzór załącza się), jeśli warunki umowy nie odbiegają od zasad ogólnych zawierania umowy. W razie zawarcia umowy za zgodą Ministra Oświaty na warunkach odmiennych niż określone we wzorach umów, podanych w załączniku nr 1, należy spisać umowę w pełnym brzmieniu. Kuratorium będzie zwykle upoważniało Dyrekcje (kierownictwa) szkół do zawarcia umowy pisemnej na warunkach odmiennych.

Cztery jednobrzmiące egzemplarze pisma nominacyjnego (umowy) wraz z dowodem doręczenia tegoż pisma pracownikowi należy nadsyłać Kuratorium do zatwierdzenia zgodnie z § 28 punkt 3 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24. 10. 1947 r.

Jeden egzemplarz zatwierdzonego przez Kuratorium pisma nominacyjnego (umowy) otrzyma pracownik, jeden pozostanie w aktach szkoły, jeden egzemplarz przeznaczony jest dla Kuratorium do akt osobowych pracownika i jeden do O. F. Kuratorium.

Do pisma nominacyjnego (umowy) **nowozaangażowanego** pracownika pedagogicznego należy dołączyć następujące jego dokumenty: kwestionariusz osobowy, życiorys oraz poświadczone odpisy metryki urodzenia, dowodów kwalifikacyjnych, dowodów pracy przed zaangażowaniem i — jeśli pracownik ma otrzymywać dodatek rodzinny — odpis metryki ślubu, oświadczenie pracownika, iż żona jest na jego wyłącznym utrzymaniu i nie pobiera zaopatrzenia ze Skarbu Państwa, oraz odpisy metryk urodzenia dzieci i zaświadczenia odnośnych zakładów naukowych o uczęszczaniu dziecka do szkoły, jeśli dziecko ma ponad 14 lat.

Jeżeli ze względów organizacyjnych wyłoni się w ciągu roku konieczność zmiany przydzia-

łu godzin pracownikowi pedagogicznemu, z którym zawarto już umowę na pół lub cały rok szkolny, to nie należy wówczas wystawiać pracownikowi nowego pisma angażującego (umowy), lecz zmianę tę wprowadzić do poprzedniego pisma angażującego (umowy) za uprzednią zgodą Kuratorium. Zmiana ta winna być umieszczona na końcu pisma angażującego (umowy) oraz stwierdzona podpisami obu stron i zaopatrzona datą i pieczęcią okrągłą szkoły. Zmiany takie winny być dokonane we wszystkich trzech egzemplarzach pisma i zatwierdzone przez Kuratorium. — Wyrażając zgodę na zmianę przydziału godzin, Kuratorium prześle znajdujący się tutaj egzemplarz pisma nominacyjnego, celem dokonania w nim analogicznych zmian. Pisma angażujące (umowy) winny być zgodnie z faktycznie udzielanymi przez pracownika godzinami zajęć, wykazanymi w ogólnym wykazie zajęć danego zakładu przedkładanym Kuratorium w celu asygnowania wynagrodzenia.

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i za czynności zlecone personelowi etatowemu będzie uskuteczniane również na podstawie nadsyłanych do Kuratorium wykazów zajęć całego personelu danego zakładu. Wykazy takie winny być nadsyłane Kuratorium w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Druki takich wykazów są do nabycia w Kuratorium.

Zgłaszanie pracowników kontraktowych do właściwych terytorialnie Ubezpieczalni Społecznych będą dokonywały nadal właściwe dla pracownika Dyrekcje (kierownictwa) szkół w imieniu Kuratorium, jako pracodawcy z tym, że przy wypełnianiu formularza zgłoszenia należy pisać pracodawca „Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu" a po tym w nawiasie nazwę zakładu pracy.

2) Odnośnie pracowników pedagogicznych w publicznych szkołach powszechnych, szkołach specjalnych i wychowawczyń przedszkoli, zajętych w pełnym wymiarze godzin.

Przez pracowników kontraktowych zajętych w pełnej liczbie godzin należy rozumieć pracowników kontraktowych zatrudnionych w takiej liczbie godzin pracy w tygodniu, jaką przepisy szczególne określają jako obowiązkowy wymiar zajęć odpowiednich pracowników mianowanych.

Wychowawczynie przedszkoli otrzymują wynagrodzenie równające się uposażeniu X grupy.

Nauczyciele publicznych szkół powszechnych, szkół specjalnych i szkół ćwiczeń otrzymują wynagrodzenie równające się uposażeniu IX grupy.

Umowy o pracę, zawarte z pracownikami pedagogicznymi na bieżący rok szkolny przed datą otrzymania niniejszego okólnika przez władzę szkolną, należy pozostawić bez zmiany aż do upływu czasu na który zostały zawarte. Jedynie umowy, w których określono wynagrodzenie według X (dziesiątej) grupy, należy zmienić przez umieszczenie na egzemplarzach znajdujących się w posiadaniu pracownika i Inspektoratu, adnotacji podpisanej przez obie strony, że „wynagrodzenie określa się na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24 października 1947 r. (Nr I Pers — 20731/47) według IX (dziewiątej) grupy. O dokonanej zmianie **należy w każdym poszczególnym wypadku** zawiadomić Kuratorium oddzielnie celem dokonania zmiany na umowie, znajdującej się w Kuratorium, i wyrównaniu przysługującego wynagrodzenia. Umowy, zawarte z kontraktowymi wychowawczyniami na rok szkolny 1947/48 według XI (jedenastej) grupy, należy zmienić a n a l o g i c z n i e przyznając im wynagrodzenie według X (dziesiątej) grupy.

3) Odnośnie wychowawczyń przedszkoli oraz nauczycieli publicznych szkół powszechnych i specjalnych, zajętych w niepełnym wymiarze godzin.

Stosownie do pkt. 4 podanego wyżej okólnika Ministerstwa Oświaty nr 42 z 28 października 1947 r. umowy zawarte do dnia otrzymania niniejszego zarządzenia na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów z nauczycielami religii — księżmi — pozostają bez zmian aż do czasu, na który zostały zawarte. Z nauczycielami innymi z uwagi na nowe stawki korzystniejsze należy umowy zmienić, zawierając nowe ściśle do wymagań podanych zarządzeń Ministerstwa Oświaty z 24 i 28 października 1947 r. i wystawiając im pisma angażujące do pracy według zał. nr 2 (wzór ogólny) na okres, na który były zawarte umowy poprzednie.

Odpisy wystawionych pism należy nadesłać w trybie normalnym do Kuratorium do **dnia 10 grudnia 1947 r.** celem dokonania wyrównań oraz dalszego opracowania.

Do angażowanych wyżej wymienionych pracowników po otrzymaniu niniejszego zarządzenia należy stosować już w całej rozciągłości nowe przepisy zawarte w powyższych zarządzeniach Ministerstwa Oświaty.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr Czesław Skoporoski

Zał. 1.

O t r z y m u j ą:
Inspektoraty Szkolne
oraz Dyrekcje (Kierownictwa)
wszystkich szkół państwowych
i publicznych w Okręgu.

Załącznik Nr 2

WZÓR OGÓLNY

.... dnia .... 194... r.

....
w ....
Nr....................
Spr.: **zatrudnienie.**

Obywatel(-ka)
....
....
w ....

Powołuję Obywatela(-kę) za Jego/Jej zgodą do pracy w ....
(nazwa szkoły lub instytucji)

na okres od dnia ....
do dnia ....
w charakterze kontraktowego ....

na warunkach określonych w umowie wzorcowej drukowanej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24 października 1947 r. Nr I Pers—20731/47 w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych w szkołach, zakładach i kursach, podległych Ministerstwu Oświaty (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr.................... poz....................) a w szczególności:

1) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze ....
w okresie ....
(półrocza, semestru, trymestru)
2) z obowiązkiem pełnienia zajęć w wymiarze ....
w okresie ....
3) z obowiązkiem kierowania ....
(szkołą, zakładem)
w okresie ....
4) z wynagrodzeniem miesięcznym równającym się uposażeniu .... grupy funkcjonariuszów państwowych wraz z dodatkami do uposażenia przysługującymi mianowanym ....
5) z wynagrodzeniem za godziny ....
w wysokości .... zł miesięcznie za jedną godzinę .... tygodniowo;
6) z wynagrodzeniem dodatkowym równającym się ....
7) z zastrzeżeniem rozwiązania umowy, gdyby ....
(Ministerstwo, Kuratorium)
umowy nie zatwierdziło, przy czym w tym wypadku rozwiązanie umowy nastąpi z końcem miesiąca, w którym Obywatel(ka) zostanie zawiadomion...... o decyzji ....
(Ministerstwa)

W celu objęcia obowiązków służbowych zgłosi się Obywatel(ka) ....
u ....
(u mnie, u dyrektora szkoły)

Podpis

Nr R—1246/47.

Poz. 342

**Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu.**

Toruń, dnia 13 grudnia 1947 r.
Nr O—50822/47.

**W sprawie rejestracji
Kół Krajoznawczych.**

Do Inspektoratów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu.

Celem uzgodnienia i zharmonizowania pracy na odcinku turystyczno-krajoznawczym, Kuratorium prosi o nadesłanie zgłoszenia czynnych Kół Krajoznawczych wg. poniżej podanego wzoru.

Równocześnie przypomina się komunikat Kuratorium (Dz. Urz. Kurat. Nr 10, poz. 168 z roku 1945 o popieraniu i opiece nad Kołami Krajoznawczymi), oraz okólnik w sprawie Kół Krajoznawczych (Dz. Urz. Kurat. Nr 2, poz. 34 z roku 1946), omawiający rolę i zadania kół w pracy nad poznaniem ziemi ojczystej.

Ze względu na ważną rolę, jaką spełniają Koła Krajoznawcze w kształceniu świadomej i twórczej postawy obywatelskiej, rozumiejącej znaczenie i wartość kultury ludowej i piękna ziemi polskiej, pożądanym jest założenie i prowadzenie w każdym ośrodku (przy każdej szkole) Koła Krajoznawczego Młodzieży Szkolnej.

Każde Koło Krajoznawcze należy zgłosić do Komisji Kół Krajoznawczych w Krakowie (Dz. U. Kurat. Nr 11, poz. 213 z r. 1946) i do Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego (referat krajoznawczy — pokój 210).

Wzór zgłoszenia Koła Krajoznawczego:

1) Nazwa koła
2) Szkoła, przy której Koło jest czynne (nazwa, miejscowość, ulica, nr, powiat)
3) Ilość członków
4) Sekcje Koła
5) Skład zarządu Koła
6) Nazwisko i adres opiekuna
7) Czy Koło posiada świetlicę krajoznawczą
8) Biblioteka Koła
9) Program pracy (w punktach)
10) Specjalne zainteresowanie krajoznawcze
11) Terminy zebrań
12) Uwagi

Ze względu na zamierzoną konferencję opiekunów Kół zgłoszenia należy przysłać do Kuratorium najpóźniej do dnia 15 stycznia 1948 r.

Naczelnik Wydziału
(—) Stanisław Kubarski

Poz. 343

**Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu.**

Toruń, dnia 16 grudnia 1947 r.
Nr O. ŚP—52227/47.

W sprawie repertuaru pieśni dla młodzieży wszystkich typów szkół oraz śpiewników szkolnych.

Do Inspektoratów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu.

W porozumieniu z Ministerstwem Oświaty podaję do wiadomości, że w pieśni „Boże coś Polskę“ uwzględnić należy tylko pierwszą zwrotkę. Pieśni „Od Warszawy“ (Maszyński) oraz „Ej dziewczyno“ (Niewiadomski) nie należy śpiewać.

Ze względu na małą wartość muzyczną należy „Serce w plecaku“ oraz „Monte Cassino“ w repertuarze nauki śpiewu pominąć; należy natomiast uwzględnić zależnie od zainteresowań pieśni ludowe.

Równocześnie podaję do wiadomości, że drukowane pieśni w formie ulotek (dotychczas ulotka nr 3) załączane będą do Dziennika Urzędowego K. O. S. P. Osobne zamówienia należy kierować do Pomorskiego Związku Śpiewaczego w Toruniu, ul. Targowa 22; jedna ulotka kosztuje 10 zł.

Dotychczas zaaprobowane zostały przez Ministerstwo Oświaty następujące śpiewniki:

1) Meissnerówna i P. Słoniewski „Piosenki dla najmłodszych“. Nakładem Arcta — Warszawa.
2) Cz. Kozietulski „35 pieśni H. Moniuszki“. Nakładem P. Z. W. S. Warszawa.
3) F. Piasek „Radość życia“ cz. I. Nakładem Gebethnera i Wolffa.
4) P. Mayzner „Śpiewajmy“. Nakładem P. Z. W. S. Warszawa.
5) Br. Rutkowski „Śpiewajmy piosenki“. Nakładem P. W. M. Kraków, Basztowa 23.
6) Zbiorek pieśni. Nakładem „Książki“. Warszawa.
7) Kacperczyk „Śpiew dla kl. III szkoły podstawowej“. Nakładem autora — Łódź.

8) St. Szczepaniec — Tyncowa. „Śpiewnik dla szkół i świetlic".

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr Czesław Skopowski*

Poz. 344

Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu.

Toruń, dnia 18 grudnia 1947 r.
Nr II 52361/47.

W sprawie powołania Komisji Okręgowych Imprez Szkolnych.

Do Inspektoratów Szkolnych oraz Dyrekcji i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu.

Nawiązując do komunikatu w sprawie imprez szkolnych (Dz. Urz. Kur. nr 12, poz. 325) podaję do wiadomości, że w celu zorganizowania okręgowych imprez szkolnych w Toruniu i Bydgoszczy w pierwszej połowie czerwca 1948 roku został powołany Komitet w następującym składzie:

Przewodniczący Komitetu Mgr Zientarski Józef, Okręg. Wizytator Szkół Kur. O. S. Pom.

Sekretarz Komitetu oraz Kierownik Sekcji Wystawy Mgr Stefan Żytko, Okręg. Wizytator Szkół Kur. O. S. Pom.

Kierownik Sekcji Kulturalno-artystycznej dla młodzieży szkolnej Śmierniak Konrad, Okręg. Instruktor Śpiewu.

Kierownik Sekcji Kulturalno-artystycznej dla młodzieży pozaszkolnej Orszt Henryk, Okręgowy Wizytator O. i K. D.

Kierownik sekcji finansowo-gospodarczej Błachowiak Teodor, Okręgowy Wizytator Bibliotek.

Kierownik Sekcji kwaterunkowej Bator Bronisław, Inspektor finansowy.

Kierownik Sekcji propagandowo-prasowej Ogłoza Emil, Prezes Polskiego Związku Zachodniego, Oddział Toruń.

Kierownik Sekcji wychowania fizycznego i sportu Mgr Machinko Zygmunt, p. o. wizyt. W. F. i P. W.

Kierownicy Sekcji organizacji młodzieżowych Duński Stanisław, Okręg. Instruktor Z. H. P. — Czajkowska Janina, Okręg. Instruktorka Z. H. P.

Kierownik Sekcji higieniczno-sanitarnej Dr Ciosłowski Józef, Okręg. Wizytator Higieny.

W Bydgoszczy wybrany został specjalny Komitet organizacyjny (autonomiczny) pod przewodnictwem ob. Frankowskiego, Inspektora Szkolnego.

Komitety powyższe wydawać będą swoje komunikaty w części nieurzędowej Dziennika Urzędowego Kuratorium O. S. Pom., z treścią których winni zapoznać się Ob. Ob. Inspektorzy Szkolni, Dyrektorzy Szkół Średnich oraz ogół nauczycielstwa Okręgu.

Wszelką korespondencję w sprawie Okręgowych Imprez Szkolnych należy kierować pod adresem przewodniczącego Komisji Wizytator Zientarski — Kuratorium O. S. Pom. Wydział II pokój 363.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr Czesław Skopowski*

Poz. 345

UCHWAŁY
Wojewódzkiej Rady Narodowej
z dnia 28 listopada 1947 r.

Na podstawie art. 17 ustawy z dnia 11. IX. 44 o organizacji i zakresie działania rad narodowych, oraz na podstawie uchwały Prezydium Krajowej Rady Narodowej z dn. 16. VII. 1946, Pomorska Wojewódzka Rada Narodowa uchwala:

1) zalecić Radom Narodowym Miejskim i Gminnym, aby w szybkim tempie przystąpiły do zakładania przedszkoli o charakterze publicznym za zapewnieniem odpowiednich lokali, a przede wszystkim w powiatach: bydgoskim, lubawskim, nieszawskim, rypińskim, świeckim, tucholskim i wyrzyskim.

   W związku z tym, należy przewidzieć w budżetach odpowiednie kwoty na:
   a) urządzenie lokali przedszkola,
   b) zakupy pomocy do zajęć,
   c) opłacanie obsługi,
   d) opiekę higieniczno-lekarską w przedszkolach.
2) zaapelować do Wojew. Wydziału Zdrowia o stworzenie we wszystkich istniejących ośrodkach zdrowia na terenie Wojew. Pomorskiego przychodni dentystycznych ze względu na katastrofalny stan uzębienia wśród młodzieży szkolnej;
3) wezwać samorząd terytorialny Pomorza do zakładania średnich szkół zawodowych, oraz publicznych bibliotek gminnych w myśl wytycznych zawartych w piśmie Prezydium W. R. N. z dnia 11. XI. br. L. dz. 003/47;
4) zaapelować do Wojew. Związku Samopomocy Chłopskiej o zakładanie i utrzymywanie burs i internatów dla młodzieży chłopskiej, uczniów wyższych klas szkół powszechnych, uczniów szkół średnich ogólnokształcących zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli po jednym w każdym mieście powiatowym;
5) zaapelować do władz wojskowych z prośbą o przekazanie Komendzie Wojew. M. O. koszar przy ul. Warszawskiej w Bydgoszczy, a to celem umożliwienia Milicji zwolnienia budynku szkolnego przy ul. Chodkiewicza;
6) powołać podkomisję do spraw kształcenia zawodowego w składzie przedstawicieli O. K. Z. Z., Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego, Izby Rzemieślniczej, Izby Przemysłowo-Handlowej, Wojew. Wydziału Oświaty Rolnej, Instytutu Oświaty Zawodowej i Ligi Kobiet;
7) popierając zaplanowane przez Kuratorium Okręgu Szkolnego okręgowe święta:
   1) wychowania fizycznego w Bydgoszczy,
   2) igrzyska kulturalno-artystyczne w Toruniu,

wezwać terenowe związki samorządowe, zawodowe, organizacje społeczne i młodzieżowe do czynnego udziału w tym święcie, oraz uchwalenia na cel powyższy pomocy finansowej.

W. R. N. przyjmując do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie ob. Kuratora o bilansie twórczej pracy Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego wyraża pełne uznanie nauczycielstwu, które mimo trudności materialnych pra-

cuje ofiarnie i z poświęceniem nad kształtowaniem umysłu i charakteru naszej młodzieży w duchu nowej rzeczywistości. Toteż W. R. N. wyrażając uznanie nauczycielstwu oświadcza, że w miarę sił i możliwości finansowych będzie okazywała swą pomoc zarówno nauczycielstwu jak i młodzieży potrzebującej opieki i pomocy.

Poz. 346

WYJAŚNIENIE w sprawie szkolnych kół Związku b. Więźniów Politycznych.

Na podstawie pisma Min. Oświaty z dnia 29 listopada 1947 r. Nr VI W.—3091/47 Kuratorium wyjaśnia, że wobec już istniejącej na terenie szkolnym dużej ilości organizacji społecznych, w których udział młodzieży jest tylko formalny i ogranicza się do składania przez nią świadczeń pieniężnych, tworzenie szkolnych kół Związku b. Więźniów Politycznych, jako jeszcze jednej organizacji szkolnej, jest niecelowe. Przynależność młodzieży szkolnej do pozaszkolnych kół Związku b. Więźniów Politycznych nie stoi w sprzeczności z obowiązującymi zarządzeniami władz szkolnych.

(Nr O—52046/47).

Poz. 347

WYJAŚNIENIE w sprawie wpływów pieniężnych dla Kół Młodzieży P. C. K.

W związku ze sprawą składek miesięcznych opłacanych przez członków Szkolnych Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża Kuratorium wyjaśnia, że zgodnie z § 10 regulaminu Organizacji Kół Młodzieży P. C. K. zatwierdzonego przez Min. W. R. i O. P. dnia 21. I. 1938 r. nr II N 551/38 — wszystkie wpływy pieniężne kół ze składek i z wszelkich innych źródeł służą celom Kół Młodzieży P. C. K. i że kasy tych Kół są samodzielne i nie przechodzą przez kasy szkolne.

(Nr H—51022/47).

Poz. 348

Wyjaśnienie w sprawie uposażenia nauczycieli przenoszonych do państwowych domów dziecka.

W uzupełnieniu punktów 3 i 4 okólnika nr 24 z dnia 28 października 1947 r. (Nr I Pers.—21201/47) Ministerstwo Oświaty pismem z dnia 3 grudnia 1947 r. Nr I Pers.—23411/47 wyjaśniło, co następuje:

1. Mianowani nauczyciele (kierownicy) szkół państwowych i publicznych i wychowawczynie (kierowniczki) przedszkoli, urlopowani do pracy w domach dziecka, zatrudnieni w charakterze kontraktowych wychowawców lub kierowników państwowych domów dziecka zachowują posiadaną w służbie nauczycielskiej grupę uposażenia, jeżeli na podstawie rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24 października 1947 r. Nr. I Pers.—20731/47 (Dz. Urz. Min. Ośw. nr 11, poz. 275) nie można zawrzeć z nimi umowy na warunkach korzystniejszych.

2. Nie odpowiadający warunkom określonym w punkcie poprzednim wychowawcy i kierownicy państwowych domów dziecka, pobierający na podstawie umowy zawartej przed datą otrzymania przez Kuratorium okólnika nr 42 z dnia 28 października 1947 r. wynagrodzenie pieniężne odpowiadające uposażeniu grupy wyższej niż określona w § 3 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24 października 1947 r. Nr I Pers.—20731/47, zachowują grupę określoną w umowie aż do czasu rozwiązania tej umowy bądź wskutek upływu czasu, na który umowa była zawarta, bądź wskutek wypowiedzenia, gdy umowa była zawarta na czas nieokreślony, przy czym w tym drugim wypadku umowę należy rozwiązać z dniem 31 sierpnia 1948 r.

3. Postanowienia rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24 października 1947 r. Nr I Pers.—20731/47 nie mają zastosowania do tych wychowawców i kierowników państwowych domów dziecka, którzy zostali mianowani nauczycielami szkół państwowych lub publicznych i zostali przeniesieni w drodze służbowej na stanowiska wychowawców lub kierowników państw. domów dziecka i zachowali publiczno-prawny charakter stosunku służbowego. Wychowawcy ci (kierownicy) zachowują posiadaną w służbie nauczycielskiej grupę uposażenia dopóty, dopóki nie przejdą automatycznie do wyższej grupy uposażenia na podstawie przepisów mających zastosowanie do mianowanych pracowników domów dziecka.

(Nr O Pers.—50742/47)

Poz. 349

REJONY WIZYTACYJNE w zakresie opieki nad dzieckiem i młodzieżą.

Kuratorium podaje do wiadomości, że państwowe, społeczne domy dziecka i młodzieży oraz zakłady wychowawcze w okręgu podzielone zostały w br. szkolnym na rejony wizytacyjne wg. niżej podanego zestawienia.

Wszystkie bursy na terenie miast i powiatów podlegają również odnośnym wizytatorom.

Wizytator Szkół Franciszek Kazała.

L. p. Powiat	Nazwa i adres Domu Dziecka	Właściciel Domu Dziecka
1) Bydgoszcz	1. Miejski Dom Dziecka, Bydgoszcz, ul. Traugutta	Zarząd Miejski, Bydgoszcz
	2. Dom Dziecka im. Św. Michała Archanioła w Trzemiętowie	Zgrom. Sióstr Św. Michała Archanioła
2) Chojnice	3. Dom Dziecka przy Zakładzie Mariańskim, Chojnice, ul. Klasztorna	Zgrom. SS. Franciszkanek

L. p. Powiat	Nazwa i adres Domu Dziecka	Właściciel Domu Dziecka
	4. Zakład Wychowawczy w Chojnicach	Wojew. Związek Samorządowy
3) Inowrocław	5. Państwowy Dom Dziecka w Sikorowie	Ministerstwo Oświaty
	6. Dom Dziecka w Inowrocławiu, ul. Jacewska	Miejski Komitet Opieki Społecznej
	7. Dom Dziecka w Skalmierowicach	Robotnicze Towarzystwo Pomocy Dzieciom
	8. Dom Dziecka w Kicku	Pomorska Rodzina Radiowa w Bydgoszczy
4) Sępólno	9. Państw. Dom Młodz. w Więcborku	Minister Oświaty
	10. Państw. Dom Dziecka w Suchorączku	Minister Oświaty
	11. Zakł. Wych. im. Św. Anny w Kamieniu Pomorskim	Zgromadz. SS. Elżbietanek
5) Świecie	12. Państwowy Dom Młodzieży w Świeciu	Ministerstwo Oświaty
	13. Państwowy Dom Dziecka w Bąkowie	Ministerstwo Oświaty
	14. Dom Dziecka im. Św. Jana, Świecie	Zgromadz. SS. Miłosierdzia
6) Szubin	15. Zakład Wychowawczy w Szubinie	Pom. Wojew. Związek Samorządowy
7) Toruń	16. Państwowy Dom Dziecka im. Tadeusza Kościuszki, Toruń, ul. Kopernika 9	Ministerstwo Oświaty
	17. Dom Dziecka im. Św. Antoniego w Grabiu	Zgromadz. SS. Elżbietanek
8) Tuchola	18. Dom Dziecka w Tucholi, ul. Nowocmentarna	Pow. Komitet Opieki Społecznej

P. o. Wizytator Gołoński Jerzy.

1) Nieszawa	1. Powiatowy Dom Dziecka w Aleksandrowie, ul. Piłsudskiego	Samorząd powiatowy w Aleksandrowie
	2. Dom Dziecka Sióstr Służebniczek Marii w Aleksandrowie, ul. Wilsona	Zgromadz. SS. Służebniczki
	3. Dom Dziecka im. św. Stanisława Kostki w Ciechocinku, ul. Toruńska 13	Zgromadz. SS. Rodziny Marii
	4. Dom Dziecka im. Rodziny Marii w Ciechocinku, ul. Poniatowskiego 17	Zgromadz. SS. Rodziny Marii
2) Brodnica	5. Dom Dziecka pod wezw. św. Józefa w Brodnicy, ul. Tylna	Parafia Rzymsko-Katolicka w Brodnicy
3) Chełmno	6. Dom Dziecka im. św. Wincentego a Paulo w Chełmnie, ul. Dominikańska	Zgromadz. SS. Miłosierdzia
	7. Dom Dziecka dla Głuchoniemych w Ostromecku	Pom. Woj. Związek Samorządowy

L. p.	Powiat	Nazwa i adres Domu Dziecka	Właściciel Domu Dziecka
4)	Grudziądz	8. Dom Dziecka im. św. Józefa w Grudziądzu, ul. Bydgoska	Zgromadz. SS. Elżbietanek
		9. Dom Dziecka im. Wszystkich Świętych w Grudziądzu, ul. Mikołaja z Ryńska	Zgromadz. SS. Elżbietanek
		10. Dom Dziecka im. Najświętszego Imienia Marii w Łasinie, ul. Odrodzenia Polski	Zgromadzenie SS. Felicjanek
5)	Lipno	11. Dom Dziecka im. Ks. Markiewicza w Zarzyczewie	Zgromadz. Św. Michała Archanioła
6)	Lubawa	12. Dom Dziecka im. Św. Jerzego w Lubawie	Zgromadz. SS. Miłosierdzia
7)	Toruń	13. Państwowy Dom Młodzieży „Młody Las", Toruń, ul. Sienkiewicza	Ministerstwo Oświaty
		14. Państwowy Dom Dziecka w Jarantowicach	Ministerstwo Oświaty
		15. Dom Dziecka „Pszczółka", Włocławek, ul. Leśna nr 2	
		16. Dom Dziecka im. św. Teresy, Włocławek, ul. Leśna nr 1	Zgromadz. SS. „Małe Misjonarki Miłosierdzia"
		17. Zakład Rzemieślniczo-Wychowawczy im. św. Józefa, Włocławek, ul. Leśna nr 24	Zakłady Rzem. Wychowawcze im. św. Józefa we Włocławku
		18. Dom Dziecka „Opatrzność", Włocławek, ul. Łazienna nr 6	Zgromadz. SS. Rodziny Marii
		19. Dom Dziecka „Łomna" Lubień Kujawski	Zgromadz. SS. Rodziny Marii
8)	Włocławek	20. Państwowy Dom Dziecka w Kijaszkowie	Ministerstwo Oświaty
9)	Wyrzysk	21. Państwowy Dom Dziecka w Izabeli	Ministerstwo Oświaty

(Nr Op. 46203/47).

Poz. 350

W SPRAWIE DRUKÓW KSIĘGI INWENTARZOWEJ

Kuratorium zawiadamia, że druki księgi inwentarzowej są obecnie w druku w Państwow. Zakładzie Wydaw. Szkolnych. Po wykonaniu całego zamówienia odpowiednie ilości zostaną przesłane poszczególnym Inspektorom Szkolnym, Dyrekcjom Szkół i Kierownictwom Państwowych Domów Dziecka.

Należy zgłosić do Kuratorium zapotrzebowanie z podaniem ilości druków.

(Nr OF—51822/47).

Poz. 351

OGŁOSZENIE

Unieważnia się zagubioną legitymację nr 61 wystawioną przez Państwowe Liceum Pedagogiczne w Wymyślinie na nazwisko Pawłowska Henryka, ucz. I kl.

Część nieurzędowa

Poz. 352

Spostrzeżenia i uwagi o akcji kolonijnej w 1947 r.

Przeprowadzona w miesiącach letnich na terenie Okręgu akcja wczasów dla młodzieży w wieku od 3 do 18 lat objęła 33943 dzieci, tj. 8,7% ogółu młodzieży w tym wieku. Były to prawie tylko dzieci miejskie. Udział dzieci wiejskich w tej akcj był znikomy i ograniczał się głównie do udziału jednostek w obozach harcerskich względnie do dzieci w wieku przedszkolnym w dziecińcach. Liczba punktów kolonij, półkolonij, obozów i dziecińców wynosiła 420, w tej liczbie 4 kolonie lecznicze skupiające 1139 dzieci. W ramach akcji kolonijnej wysłano 43 dzieci do Danii i 21 dzeci do Czechosłowacji. Na koloniach w Okręgu gościło 50 dzieci z Westfalii. Czas trwania kolonii wynosił średnio 28 dni. Część punktów kolonijnych (37) była zorganizowana ze względów wychowawczych i krajoznawczych na Ziemiach Odzyskanych.

Doświadczenie wykazało, że na punkty wczasów dla młodzieży należy wybierać miejscowości o wartościach zdrowotnych, estetyczno-krajobrazowych, z dogodną komunikacją i możliwościami nabycia środków żywnościowych na miejscu, położone w pobliżu lasu i wody. Punkty odpowiadające powyższym warunkom powinny być stale rozbudowywane i przygotowywane jako stałe punkty wczasów. Wskazane jest należyte wyposażenie szkół w tych miejscowościach w sprzęt sportowy i do wychowania fizycznego, w gry świetlicowe, czasopisma i książki, by w czasie wakacji kolonia z tych urządzeń skorzystać mogła. Powiatowe komitety kolonijne powinny prowadzić ewidencję takich punktów i zawczasu je na przyjęcie młodzieży przygotowywać.

Unikać należy skupienia kolonij w jednej miejscowości, gdyż powstaje wtedy stłoczenie na jednym miejscu dużej ilości młodzieży, bowiem w ślad za tym idą trudności i drożyzna wyżywienia. Przykłady znad Jeziora Charzykowskiego i z Wymyślina są tego przekonywującymi dowodami. Każdy powiat woj. pomorskiego posiada tyle pięknych zakątków, a jednocześnie odpowiadających wyżej podanym warunkom, że gromadzenie kolonij w miejscach już „sławnych" jest zgoła zbyteczne.

Nie wszystkie dzieci na kolonie były skierowane przez lekarza, zdarzył się też wypadek, że kontrola sanitarna przy przyjmowaniu dziecka na kolonię była niedostateczna. W jednym kolonijnym punkcie rozszerzył się świerzb, w jednym szkarlatyna o lekkim przebiegu.

Były wypadki przyjmowania na kolonię dzieci rodziców zamożnych i tylko dlatego, że ojciec dziecka jest członkiem stowarzyszenia współorganizującego kolonię. O przyjęciu dziecka na wczasy decydować powinien lekarz lub komisja złożona z nauczycieli i lekarza. Dzieci przyjęte w inny sposób, a których utrzymanie w rodzinnym domu jest nawet lepsze niż na kolonii, grymaszą, są trudne do prowadzenia i przysparzają kolonii dużo kłopotu, pomijając to, że zabierają miejsce dzieciom istotnie potrzebującym wypoczynku i dożywienia.

Zebrane w czasie wizytacyj spostrzeżenia wskazują, że były kolonie, które licytowały się z innymi w jakości utrzymania. Przeciętna dzienna utrzymania wahała się w granicach od kilkudziesięciu do przeszło dwustu złotych dziennie na osobę. W jednych punktach przyrządzano skromne lecz smaczne i pożywne posiłki, w innych silono się na wymyślność i rozmaitość, a były też punkty, w których techniczna strona przyrządzania posiłków pozostawiała wiele do życzenia.

Jakkolwiek ze względów wychowania harcerskiego przyrządzanie posiłków kolejno przez uczestników obozu jest celowe, to jednak ze względów higienicznych nie jest wskazane i w obozach harcerskich powinien być personel gospodarczy, w jego liczbie i kucharka. Szczególnie dotyczy to obozów harcerskich skupiających młodzież szkół powszechnych.

Ujednolicenie menu, wyszkolenie personelu gospodarczego i administracyjnego kolonij usunie spotykany podział na lepsze i gorsze kolonie. Przygotowanie na tygodniowych kursach personelu opiekuńczego i wychowawczego kolonij podniosło znacznie realizację programu wychowawczego. Były jeszcze niedociągnięcia. Najczęstszym zbyt młody wiek wychowawczyń, które wiekiem i doświadczeniem prawie nie odbiegały od wychowanków.

W okresie zimowym należało by przemyśleć i przedyskutować programy zajęć na koloniach, wprowadzić w programy zajęć większą rozmaitość, przygotować tematy rozmów z uczestnikami kolonij i przygotować materiał dla wychowawców w postaci broszur, gotowych pogadanek itp. Wyróżniających się wychowawców zatrzymywać, słabych nie zatrudniać, w ich miej-

sce wyszukiwać innych. Wychowawcy nie powinni być zajęci czynnościami administracyjnymi. Wymaga się od nich miłości młodzieży, stałego z nią przebywania, udziału w ruchu i w zabawie.

Celem usprawnienia i pogłębienia akcji kolonijnej należałoby w tym roku uwzględnić zeszłoroczne doświadczenie, dezyderaty Powiatowych Komisyj Kolonijnych i uwagi uczestników zebrania sprawozdawczego Wojewódzkiej Komisji Kolonijnej, ujęte w następujące wnioski:

1. Przydział ustalonego kredytu na akcję letnią powinien nastąpić wcześniej, możliwie w miesiącu kwietniu.

2. Materiał propagandowy i nalepki przesłać Powiatowym Komisjom Kolonijnym jak najwcześniej, aby można było rozpocząć przygotowania propagandowe i sprzedaż nalepek zanim różne organizacje nie urządzą podobnych akcyj.

3. Członkami Powiatowych Komisyj Kolonijnych powinny być z roku na rok te same osoby, aby mogły wyzyskać w pracy doświadczenie nabyte w latach poprzednich, to samo w zasadzie dotyczy personelu wychowawczego i administracyjnego.

4. Instytucja pragnąca zorganizować punkt kolonijny na terenie obcego powiatu powinna uzyskać na to zgodę Powiatowej Komisji Kolonijnej danego powiatu, co zapobiegnie zbytniemu skupieniu młodzieży na jednym terenie, niepożądanemu ze względów aprowizacyjnych.

5. Na jednym punkcie kolonijnym nie powinno być dzieci o zbyt dużej rozpiętości wieku.

6. O konieczności przyjęcia dziecka na kolonię lub półkolonię powinien decydować lekarz lub komisja złożona z nauczycieli i lekarza.

7. Rodzice i opiekunowie dzieci powinni podpisywać deklarację, którą należy opracować, by uniknąć nieporozumień w sprawie utrzymania i pomieszczenia na kolonii ich dzieci.

8. Powiatowe Komisje Kolonijne powinny zabiegać o zezwolenie na przemiał zboża na lepszą mąkę.

9. Rozszerzyć i na wieś odcinek rekrutacji dzieci na kolonie, gdyż i w środowisku wiejskim jest dużo dzieci i biednych i słabych. Przez kolonie nie tylko poprawi się ich stan zdrowia, ale i uchroni się je od wyczerpującej dla ich organizmów pracy.

Akcja wychowawcza na koloniach powinna być traktowana poważnie, mieć plan i być prowadzoną systematycznie i konsekwentnie.

(S. Ż.).

Poz. 353

ROLA I ZNACZENIE JEDWABNICTWA W SZKOŁACH

Ze struktury gospodarczej naszego państwa wypływa konieczność tworzenia dla gospodarstw ubocznych zajęć, któreby przynosiły im dodatkowe źródła dochodu, a państwu dostarczały potrzebnego surowca.

Ważną rolę w tej dziedzinie życia państwowego może spełnić umiejętnie i celowo prowadzona oraz wśród najszerszych warstw spopularyzowana hodowla jedwabników.

Doświadczenia państw o strukturze gospodarczej podobnej do Polski oraz próby poczynione u nas w ostatnich latach wykazują niezbicie, że jedwabnictwo w Polsce ma wszelkie szanse jak najpomyślniejszego rozwoju. Hodowle jedwabników mogą być prowadzone nie tylko przez rolników, robotników i inteligencję pracującą, ale przede wszystkim przez młodzież szkolną, organizacje młodzieżowe, zakłady wychowawcze i nauczycielstwo.

Hodowla jedwabników w porównaniu z innymi hodowlami zwierząt jest łatwa, krótkotrwała, tania, wypadająca w dogodnym czasie, a przede wszystkim posiada duże wartości kształcące i wychowawcze, co decyduje o konieczności wprowadzenia jej do szkół.

Szkoła powinna wytworzyć między nauczycielem a uczniem silną więź duchową, oraz wyrobić u uczniów jak najbardziej samodzielną, aktywną i twórczą postawę w pracy na podłożu życiowo-praktycznym. Zadaniem jej jest nie tylko kształcenie młodzieży, ale i podnoszenie środowiska pod względem kulturalno - gospodarczym.

Postulatom tym w całej pełni czyni zadość hodowla jedwabników prowadzona na terenie szkół.

Hodowla jedwabników jest ściśle związana z nauką o przyrodzie i zajęciami praktycznymi w ogrodzie. Młodzież zaznamiająca się z jedwabnictwem na terenie szkoły, zdobywa w sposób naturalny i przyjemny wiadomości o przejawach życia owadów, kształci umiejętność świadomego i celowego obserwowania zjawisk przyrody i związków zachodzących między nimi, wytwarza sobie właściwy stosunek do świata istot żywych, wyrabia w sobie czynną postawę i zaradność życiową. Równocześnie zdobywa uświadomienie o znaczeniu jedwabnictwa dla potrzeb państwa, a przez to samo będzie wpływała na dom i środowisko, podnosząc je na wyższy poziom gospodarczy.

Hodowla jedwabników prowadzona w szkole, posiada również nieocenione znaczenie przy kształtowaniu charakteru i osobowości ucznia, wyrabiając nawet wśród dzieci trudnych do prowadzenia takie przymioty jak obowiązkowość, odpowiedzialność, zaradność, dokładność, pilność, czystość, solidarność itp.

Ze względu na to, że hodowla jedwabników jest ściśle związana z hodowlą morwy białej, której liście są nieomal jedynym pokarmem dla gąsienic jedwabników, wypływają dalsze korzyści dla szkoły i młodzieży, zarówno natury kształcącej, jak też wychowawczej i gospodarczej.

Szkoła chcąc prowadzić hodowlę jedwabników, musi posiadać do dyspozycji dostateczną ilość morw. Najlepszym rozwiązaniem tego zagadnienia jest posiadanie własnego żywopłotu morwowego, oraz drzew i krzewów morwowych

W tym celu szkoła zakłada w ogródku szkolnym rozsadnik morwowy, w którym dzieci pod nadzorem nauczyciela w czasie zajęć praktycznych i przyrody wykonują wszelkie prace ogrodowe, jak uprawa i nawożenie gleby, wysiew nasion, plewienie, podlewanie, zabezpieczenie siewek na zimę itp.

W drugim lub trzecim roku od założenia rozsadnika, młodzież przeprowadza regulówkę w miejscu, gdzie będzie zasadzony żywopłot morwowy. Po przygotowaniu (regulówka) w jesieni gruntu pod żywopłot, na wiosnę przyszłego roku młodzież wysadza wyprodukowane przez siebie sadzonki, które w dalszym ciągu przez 3 lata odpowiednio pielęgnuje. Po 5 latach od chwili założenia rozsadnika, szkoła posiada założony tanim kosztem, piękny, odpowiadający wszelkim wymogom estetycznym, żywopłot morwowy, którego liśćmi karmi się jedwabniki. Zbywające sadzonki morwowe szkoła rozdaje dzieciom, które na podstawie swej pracy w szkole, dają rękojmię, że również w domu, bez nadzoru nauczyciela, odpowiednio będą je pielęgnowały. W ten sposób nie tylko w szkole, lecz także w okolicy powstaną liczne żywopłoty morwowe, które obok swego estetycznego wyglądu mają wartość praktyczną, służąc hodowli jedwabników, a także mają tę wyższość nad innymi żywopłotami, że nie są rozsadnikami licznych szkodników ogrodów i drzew owocowych.

Często przy szkołach spotykamy żywopłoty głogowe, które bezwzględnie powinny zniknąć, a w miejsce ich winny być zasadzone żywopłoty morwowe. Żywopłoty głogowe przy szkole są z jednej strony powodem poważnych okaleczeń nóg dzieci w czasie przerw, z drugiej zaś strony rozsadnikiem licznych szkodników drzew owocowych.

O ile szkoła posiada większy ogródek można część jego przeznaczyć na szkółkę morwową, w której dzieci mogą uczyć się w sposób bardzo przystępny prowadzenia i uszlachetniania drzew, a umiejętności zdobyte w szkole mogą następnie wykorzystać przy zakładaniu sadów w domu. Morwy, w porównaniu z innymi drzewami znoszą bardzo dobrze wszelkiego rodzaju cięcia, oraz dają się uszlachetniać i rozmnażać rozmaitymi sposobami.

Krzewy i drzewka wyprodukowane w morwowej szkółce szkolnej, mogą być wysadzane przy drogach w czasie świąt sadzenia drzewek, względnie rozprowadzane w teren, stając się nawet źródłem dochodu dla szkoły. Najważniejszym jednak zadaniem tej pracy jest cel kształcący i wychowawczy. Młodzież zdobywa tu na podłożu naturalnym szereg wiadomości i umiejętności w sposób właściwy, łatwy i przyjemny. Praca ta na każdym niemal kroku dostarcza licznych momentów wychowawczych, pozwalających szkole odpowiednio kształcić osobowość dzieci i młodzieży. Niezależnie od tego, szkoła współpracując na tym polu ze środowiskiem, wpływa na jego podniesienie pod względem estetycznym, oraz dostarcza ludności ubocznych źródeł dochodu, powiększając jej dobrobyt.

Dzięki tym walorom, jedwabnictwo prowadzone na terenie szkół powszechnych, średnich i zawodowych spełnia jeden z najpoważniejszych postulatów dzisiejszej szkoły, a mianowicie postulat współpracy szkoły ze środowiskiem, drogą podnoszenia go pod względem kulturalnym i gospodarczym. Z tego też powodu powinno ono stać się częścią składową programu wychowawczego każdej szkoły, względnie organizacji szkolnej.

W związku z wyżej wymienionymi korzyściami, jakie jedwabnictwo może przynieść szkole nasuwa się konieczność, aby każda szkoła, która ma ku temu odpowiednie warunki (morwy, przeszkolonego nauczyciela) zaprowadziła u siebie hodowlę jedwabników. Inne zaś szkoły, które tych warunków w tej chwili nie posiadają winny dołożyć wszelkich starań, aby je w jak najkrótszym czasie stworzyć.

Piękne pole do działania mogą tu mieć wszelkie organizacje szkolne, które zdobyte w ten sposób pieniądze mogą obrócić na cele podniesienia rozwoju swej organizacji względnie przeznaczyć na pomoc dla biednych swych członków. W ten sposób można też zebrać pieniądze na urządzenie wycieczki, względnie obozu wakacyjnego.

Hodowle jedwabników prowadzone przez nauczycieli mogą stać się też dla nich źródłem poważnego pobocznego dochodu. W roku obecnym czysty zysk z hodowli 10-gramowej dochodził do 25.000 zł. Za uzyskane tą drogą pieniądze niejeden nauczyciel mógł skorzystać z wczasów letnich, posłać na nie rodzinę, względnie podleczyć swe sterane zdrowie. Wiemy, jak nauczycielstwo zawsze narzekało i narzeka na ciężkie warunki materialne, dlatego nie powinno ociągać się z postanowieniem zorganizowania hodowli jedwabników na terenie własnej szkoły.

Wszelkich informacji w tej dziedzinie udziela Doświadczalny Zakład Jedwabniczy w Krakowie, plac Szczepański 2, II p., oraz Inspektoraty Jedwabnictwa przy Wojew. Zarządach Zw. Samopomocy Chłopskiej.

Dośw. Zakład Jedwab. dostarcza też szkołom na warunkach premiowych jednorocznych sadzonek morwowych w cenie 2,50 zł — 5,00 zł za 1 sztukę + koszta przesyłki.

(—) Dr Golański Kazimierz

kier. Dośw. Zakładu Jedwabniczego. w Krakowie.

Poz. 354

WYKAZ LEKTURY DO ŚWIETLIC MŁODZIEŻOWYCH

Wiek 7—8 lat

Lp.	Autor	Tytuł	Adres wydawniczy
1.	Borudzka W.	Na łączce pomalowanej słońcem	Warszawa 1947 — Kuthan
2.	Bronikowska Z.	Czarodziejski kołowrotek	Kraków 1943 — Krzyżanowski
3.	„	Poszedł Marek na jarmarek	Kraków 1944 — Krzyżanowski
4.	„	Siedmiomilowe buty	Kraków 1944 — Krzyżanowski
5.	„	Wiatr nastawia mikrofon	Kraków br. — Kamiński
6.	Brzechwa J.	Depesza	Łódź 1946 — Łódzki Inst. Wyd.
7.	„	Kaczka Dziwaczka	Warszawa 1946 — Czytelnik
8.	„	Opowiedział dzięcioł sowie	Warszawa 1946 — Czytelnik
9.	„	Pali się	Łódź 1946 — Inst. Wyd. Łódzki
10.	„	Pan Drops i jego trupa	Warszawa 1946 — Kuthan
11.	„	Tańcowała igła z nitką	Warszawa 1946 — Czytelnik
12.	Brzeziński	Kaczka kaszkę warzyła	Warszawa 1945 — Czytelnik
13.	Czerkawska M.	Przyjaciele	Kraków 1946 — Trzeciecki
14.	„	Zwierząt naszych gromada	Kraków br. — Trzeciecki
15.	Duszyńska A	O capku psotnym koziołku	Poznań 1946 — Oświata
16.	„	Pan Ciapcia	Poznań 1946 — Oświata
17.	Gillowa J.	Z pól i łąk	Kraków br. — Friedlein
18.	Grodzińska W.	Migdałowe historie	Warszawa 1946 — Czytelnik
19.	Gruszczyńska W.	Leśny sklepik	Kraków br. — Kamiński
20.	Konopnicka M.	Na jagody	Warszawa 1945 — Geb. i Wolff
21.	Korczakowska J.	Karuzela	Kraków br. — Krzyżanowski
22.	„	Na wsi	Kraków 1945 — Krzyżanowski
23.	„	Psotne kotki	Warszawa 47 — Czytelnik
24.	Korewa M.	Mały żeglarz koczkodanik	Łódź 40 — Rutski
25.	Kownacka M.	Ogródek	Warszawa 46 — Światowid
26.	„	Plastusiowy pamiętnik	Warszawa — Nasza Księg.
27.	„	Koziołeczek	Warszawa 46 — Geb. i Wolff
28.	Kraszewski J.	Dziad i baba	Warszawa 46 — Geb. i Wolff
29.	Krzemieniecka L.	Bajeczka z podwóreczka	Warszawa 46 — Światowid
30.	„	Historia cała o niebieskich migdałach	Warszawa 46 — Wiedza
31.	„	O młynarzu Sylwestrze	Warszawa 46 — Książka
32.	Leaf	Fernando	Warszawa 46 — Krzyzanowski
33.	Miklaszewski G.	Bajeczka o książeczce	Warszawa 46 — Krzyżanowski
34.	„	Bajeczny sklepik pani Skowronkowej	Warszawa 46 — Krzyżanowski
35.	Miklaszewski G.	Jak skrzaty dla Andrzejka hulajnogę robiły	Warszawa 43 — Krzyżanowski
36.	Minkiewicz J.	Miś z parasolem	Kraków 46 — Kamyczek
37.	Mokrzycka M.	Kaczka kwaczka	Katowice 46 — Awir
38.	„	O Panu niedźwiedziu	Katowice 46 — Awir
39.	„	Pensjonat na sośnie	Katowice 46 — Awir
40.	Ostrowska I.	Straszna przygoda kropelki wody	Kraków 43 — Friedlein
41.	„	O wiaterku wicherku	Kraków 46 — Kamiński
42.	Porazińska J.	Maciuś skowronek	Kraków 47 — Nasza Księg.
43.	„	Wojtusiowa izba	Wrocław 46 — M. Arct
44.	Rogosz Z.	Jak to było w Krakowie	Kraków br. — Kamiński
45.	Szelburg Zarembina	Jak Październiorek budził serce w ludziach	Łódź 46 — Łódzki Inst. Wyd.
46.	„ „	Jak śniegowy bałwan do morza wędrował	Łódź 46 — Łódzki Inst. Wyd.
47.	„ „	Towarzysze	Warszawa — P. Z. W. Sz.
48.	„ „	W miasteczku Zapałkowie	Warszawa br. — M. Arct
49.	Swirszczyńska A.	O krakowskim żaczku	Kraków br. — Krzyżanowski
50.	Wiszniewski L.	Bajki nie bajki	Warszawa 47 — Naszą Księg.
51.	„	Ołowiany dobosz	Warszawa 46 — Czytelnik
52.	Zawadzka St.	Gaptuś i Kruczek	Warszawa 46 — Nasza Księg.

Wiek 9—12 lat

Lp.	Autor	Tytuł	Adres wydawniczy
1.	Amicis E.	Serce	Warszawa 1945 — Geb. i Wolff
2.	Andersen H. C.	Baśnie	Warszawa 1946 — Książka
3.	„	Wybór pieśni oprac. Niewiadomska	Warszawa 1945 — Geb. i Wolff
4.	„	Słowik	Kraków br.
5.	Anczyc W. L.	Robinzon Kruzoe	Mikołów 1946 — Książka Śląska
6.	Barrle J. M.	Przygody Piotrusia Pana	Kraków — Kamiński
7.	Bobińska H.	O szczęśliwym chłopcu	Warszawa 1946 — Czytelnik
8.	Boguszewska H.	Czerwone węże	Warszawa 1945 — Geb. i Wolff
9.	Brzechwa J.	Baśń o korsarzu Palemonie	Warszawa 1945 — Czytelnik
10.	Burnett F. H.	Mały Lord	Warszawa 1939 — Geb. i Wolff
11.	„	Tajemniczy ogród	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
12.	Buyno Arctowa M.	Kazia duża	Wrocław 1947 — M. Arct
13.	„ „	Słoneczko	Wrocław 1945 — M. Arct
14.	„ „	Wieś szczęśliwa	Wrocław br. — M. Arct
15.	Cętkiewicz Cz.	Anaruk chłopiec z Grenlandii	Warszawa — Nasza Księgarnia

Wiek 9—12 lat

Lp. Autor	Tytuł	Adres wydawniczy
16. Collodi C.	Pinokio	Warszawa 1946 — Wiedza
17. Dąbrowska M.	Dzieci ojczyzny	Kraków 1945 — Mortkowicz
18. „	Żołnierze Kościuszki	Warszawa 1946 — Mortkowicz
19. Disney W.	Królewna Śnieżka	Warszawa 1946 — Wiedza
20. Domańska	Historia żółtej ciżemki	Poznań — Ks. Św. Wojciecha
21. „	Krysia bezimienna	Poznań — Ks. Św. Wojciecha
22. Fredro A.	Paweł i Gaweł	Kraków 1946 — Czyżanowski
23. Gajdar A.	Timur i jego drużyna	Warszawa 1946 — Czytelnik
24. Gjems Selmer	Nad dalekim cichym fiordem	Warszawa 1946 — Mortkowicz
25. Grabowski J.	Europa	Warszawa 1946 — Nasza Księgarnia
26. „	Finek	Warszawa 1946 — Nasza Księgarnia
27. „	Puc, Bursztyn i goście	Warszawa 1946 — Nasza Księgarnia
28. „	Reksio i Pucek	Warszawa 1946 — Nasza Księgarnia
29. Grahame H.	O czym szumią wierzby	Warszawa 1946 — Książka
30. Grotowska H.	Mechanik Jur	Warszawa 1946 — Nasza Księgarnia
31 Gruszecka A.	Od Karpat nad Bałtyk	Warszawa 1946 — Czytelnik
32. Gryf A.	Na mroźnym szlaku	Włocławek 1946 — Ks. Powsz.
33. Gryf A.	W krainie śniegu	Włocławek 1946 — Ks. Powsz.
34. Hertz B.	Ze wspomnień samowara	Warszawa 1947 — L. Fiszer
35. Homolacs K.	Bajka o kosturku, Azie i Burku	Kraków 1945 — Kamiński
36. „	Wigilia Wojtusia	Kraków 1945 — Kamiński
37. Janowski A.	Nasz plac	Kraków 1946 — Gieszczykiewicz
38. Januszewska H.	O dobrym strachu	Warszawa br. — Czytelnik
39. „	Siwa gąska siwa	Warszawa 4 — Nasza Księg.
40. Kędziorzyna M.	Czar wielkiej sowy	Kraków 43 — Friedlein
41. Kipling R.	Takie sobie bajeczki	Kraków 45 — Kamiński
42. Konopnicka M.	O krasnoludku i sierotce Marysi	Warszawa 45 — M. Arct
43. Korczak J.	Bankructwo małego Dżeka	Kraków 46 — Gieszczykiewicz
44. „	Sława	Kraków 45 — Mortkowicz
45. Korczakowska J.	Chiński dwór	Warszawa 46 — Wiedza
46. „	Dzieci podwórka	Warszawa 46 — Wiedza
47. Kornatowicz	Krzyżacka Zawierucha	Kraków 46 — Wyd. Ks. Pop.
48. Kossak Z.	Gród nad jeziorem	Warszawa 47 — Czytelnik
49. Kownacka M.	O szewczyku Łukaszku	Warszawa 45 — Czytelnik
50. Krzemieniecka L.	Bajeczka z podwóreczka	Warszawa 46 — Światowid
51. „	O jasku kapeluszniku	Łódź 47 — Łódzki Inst. Wyd.
52. Lofting H.	Doktor Dolittle	Warszawa 46 — Książka
53. „	Podróże d-ra Dolittle	Warszawa 46 — Książka
54. Markowska	Baśnie z całego świata	Warszawa 46 — Książka
55. „	Baśnie i legendy	Warszawa 46 — Książka
56. Meade L. T.	W świecie dziewcząt	Kraków 46 — Kamiński
57. Meder E.	Cyrk ośmiu chłopców	Kraków br. — Krzyżanowski
58. Mickiewicz Adam	Pani Twardowska	Kraków 46 — Jaroszewski
59. Mijne A.	Kubuś puchatek	Warszawa 46 — Wiedza
60. Mokrzycka H.	Feliks król wiewiórek	Katowice 46 — Awir
61. Morcinek G.	Ludzie są dobrzy	Warszawa 46 — Bibl. Polska
62. „	Łysek z pokładu Idy	Katowice 46 — Zw. Naucz. Polsk.
63. Mortkowicz H.	Jak się wszystko zmieniło	Warszawa 46 — Mortkowicz
64. Orsza H.	Na ziemi polskiej przed wielu laty	Kraków 46 — Gieszczykiewicz i Mortkowicz
65. Porazińska J.	Kichuś majstra Lepigliny	Kraków 47 — Nasza Księg.
66. „	O 12 z Zapiecka	Kraków 47 — Czytelnik
67. „	Wesoła gromada	Kraków 45 — M. Arct
68. Przeworska J.	Kolorowe dzieci	Warszawa 46 — Państw. Zakł. Wyd.
69. Przyborowski W.	Bitwa pod Raszynem	Warszawa 45 — Geb. i Wolff
70. Rabska Z.	Baśnie Kaszubskie	Bydgoszcz 46 — Nauka
71. Słowacki J.	O Janku co psom szył buty	Kraków br. — Wyd. Ks. Pop.
72. Swenson J.	Monii i Manii	Kraków 40 — Księża Jezuici
73. „	Czólnem przez morze	Kraków 40 — Księża Jezuici
74. Szelburg Zarembina	Lech, Czech i Rus	Łódź 45 — Czytelnik
75. „ „	Najmilsi	Warszawa 46 — P. Z. W. Szk.
76. „ „	Rzemieślniczek, wędrowniczek	Warszawa — Nasza Księg.
77. Swiniarski	Zuch	Warszawa 46 — Nasza Księg.
78. Świderska A.	Bajki japońskie	Kraków 42 — Krzyżanowski
79. Walczakówna J.	Baśnie japońskie	Kraków br. — Biblios
80. Wiśniewska M.	Marmotek z gór	Warszawa 47 — Czytelnik
81. Zakrzewska H.	Zaklęty dwór	Warszawa 47 — Czytelnik
82. Żukrowski W.	Porwanie w Tiutiurlistanie	Kraków 43 — Kamiński
83. Wasilewska Wanda	Pokój na poddaszu	Kraków 46 — Kamiński
		Warszawa 46 — Czytelnik

Wiek 13—15 lat

Lp.	Autor	Tytuł	Adres wydawniczy
1.	Beecher Stowe H.	Chata Wuja Toma	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
2.	Boguszewska H.	Dzieci Znikąd	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
3.	„	Świat po niewidomemu	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
4.	„	Za zielonym wałem	Warszawa — Czytelnik
5.	Cervantes	Don Kichot z Manchy	Łódź 1946 — Bąk
6.	Corwood J. O.	Łowcy wilków	Poznań 1946 — Ks. Św. Wojciecha
7.	„	Włóczęgi północy	Poznań 1946 — Ks. Św. Wojciecha
8.	Czeska Mączyńska	W obronie Gdańska	Kraków 1945 — Kamiński
9.	Dąbrowska M.	Marcin Kozera	Warszawa 1945 — Czytelnik
10.	„	Przyjaźń	Kraków br. — Mortkowicz
11.	Deotyma	Panienka z okienka	Warszawa 1946 — Trzaska
12.	Fiedler A.	Dywizjon 303	Warszawa 1946 — Czytelnik
13.	Gąsiorowski W.	Huragan	Warszawa 1946 — Wiedza
14.	Górska H.	Chłopcy z ulic miasta	Warszawa 1946 — Książka
15.	„	Nad czarną wodą	Warszawa 1945 — Książka
16.	Kocher O.	Olimpijczyk	Warszawa 1946 — Arct
17.	Januszewska H.	Kowal z pod Racławic	Łódź 1946 — Inst. Wyd.
18.	Kamiński	Kamienie na szaniec	Warszawa 1946 — Wiedza
19.	Kann	Pilot gotów	Warszawa br. — Czytelnik
20.	Katajew	Samotny biały żagiel	Warszawa 1946 — Książka
21	Kipling	Księga dżungli	Katowice 1946 — Mewa
22.	Konarski K.	Krzywe Koło	Warszawa 1946 — Nasza Księg.
23.	„	Złączym się z narodem	Warszawa 1946 — Nasza Księg.
24.	Korczak J.	Jóźki, Jaśki i Franki	Kraków br. — Mortkowicz
25.	Kossak Z.	Warna	Warszawa 1946 — Czytelnik
26.	Makuszyński K.	Awantura o Basię	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
27.	„	List z tamtego świata	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
28.	„	Szatan z V klasy	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
29.	„	Wielka brama	Warszawa 1947 — Matuszewski
30.	Molnar	Chłopcy z placu broni	Kraków 1946 — Mortkowicz
31.	Morcinek G.	Gwiazdy w studni	Katowice 46 — Zw. Naucz. Polsk.
32.	„	Narodziny serca	Poznań 1946 — Albertinum
33.	„	Po kamienistej drodze	Katowice br. — Lit. Polska
34.	Orkan W.	Jużyna	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
35.	Parandowski J.	Dysk olimpijski	Warszawa br. — Geb. i Wolff
36.	„	Przygody Odysseusza	Warszawa 1946 — Trzaska
37.	„	Wojna trojańska	Warszawa 1946 — Trzaska
38.	Peage	Przyjaciółki	Kraków 1947 — Ks. Powsz.
39.	Potemkowska W.	Wielki spór w 5 klasie	Warszawa 1946 — Trzaska
40.	Ransome A.	Jaskółczyn	Warszawa 1946 — Książka
41.	Rosinkiewicz K.	Wesoły turniej	Katowice 46 — Michalineum Novum
42.	Rymkiewicz Wł.	Człowiek o dwu twarzach	Warszawa 1945 — Czytelnik
43.	Sempołowska S.	Na ratunek	Warszawa br. — Książka
44.	Sienkiewicz H.	W pustyni i puszczy	Warszawa 1946 — Czytelnik
45.	Smolarski M.	Poszukiwacz złota	Warszawa 1946 — Kuthan
46.	„	Warneńczyk	Warszawa 1947 — Kuthan
47.	Stevenson R.	Wyspa skarbów	Mikołów 1947 — Książn. Śląsk.
48.	Strumpf-Wojtkiewicz	Na Atlantyku	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
49.	Szalay Groele	W orlim gnieździe	Poznań br. — Ks. Św. Wojciecha
50.	Szelburg Zarembina	Dom wielki jak świat	Warszawa 1945 — Geb. i Wolff
51.	„ „	Dzieci miasta	Warszawa 1945 — Geb. i Wolff
52.	Swirczyńska A.	Arkona	Warszawa 1946 — Książka
53.	Umiński W.	Na drugą planetę	Warszawa 1946 — Geb. i Wolff
54.	„	W północnych krainach	Warszawa br. — Geb. i Wolff
55.	„	Zwycięzcy oceanu	Warszawa br. — Geb. i Wolff
56.	Verne J.	60.000 mil podmorskiej żeglugi	Warszawa br. — Matuszewski
57.	„	Wyspa tajemnicza	Warszawa br. — J. Kubicki
58.	Wasilewska W.	Skrzydła u ramion	Warszawa 1946 — Czytelnik
59.	Zakrzewska H.	Pojednanie	Kraków 1945 — Kamiński
60.	Żurakowska Z.	Jutro niedziela	Warszawa 1946 — Książka
61.	„	Roman i 19-tu	Warszawa 1946 — Książka

Poz. 355

Okręgowa Komisja Imprez Szkolnych w Toruniu.

INSTRUKCJA

z dnia 18 grudnia 1947 r.

o organizacji „Święta Młodzieży"

Dnia 1 lipca 1947 na posiedzeniu Naczelników Wydziałów i Kierowników Oddz. Kuratorium O. S. Pom. odbytym pod przewodnictwem ob. Kuratora dra Skopowskiego omówiono sprawę „Święta Młodzieży". Uznając doniosłe znaczenie wychowawcze i społeczno-obywatelskie imprez szkolnych na posiedzeniu tym postanowiono:

a) utrzymać doroczne „Święto Młodzieży" stanowiące podsumowanie i przegląd wyników dorocznej pracy szkolnej,

b) powołać stałą Komisję Imprez Szkolnych przy Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu oraz następujące sekcje: wystawy, kulturalno-artystyczną, finansowo-gospodarczą, kwaterunkową, zawodów sportowych, propagandowo-prasową, organizacji młodzieżowych i higieniczno-sanitarną.

Kuratorium postanawia przeznaczyć okres wiosenny na doroczne obchody i święta młodzieży szkolnej i pozaszkolnej gminne i powiatowe oraz ogólnopomorskie imprezy w jednym z większych miast Pomorza. W każdym roku wysunięty będzie jeden z działów lub czynników pracy szkolnej, jako naczelny temat obchodu jak: igrzyska sportowe, artystyczno-kulturalne, wystawa szkolna itp.

I. Organizacja pracy

Przygotowanie i przeprowadzenie „Święta Młodzieży" podejmą obok Komisji Okręgowej w Toruniu, Komitety powiatowe i gminne w oparciu o aparat szkolnictwa i przy czynnym współudziale organizacji młodzieżowych i placówek oświatowych w Okręgu. Nie czekając na specjalne zarządzenia należy bezzwłocznie podjąć kroki organizacyjne dla przygotowania odpowiednich obchodów. W szczególności należy:

1. Powołać do życia komitety powiatowe i gminne „Święta Młodzieży", do których winni wejść obok przedstawicieli administracji szkolnej również przedstawiciele organizacji zawodowych i społeczno-politycznych. Komitety powiatowe zwołuje Inspektor Szkolny.
2. Do udziału w komitetach i do współpracy należy powołać organizacje młodzieżowe.
3. należy zawiadomić kierowników szkół powszechnych, średnich, kierowników placówek oświatowych i domów dziecka o projektowanych imprezach i wezwać do przygotowania ich przy udziale młodzieży, lecz bez uszczerbku dla normalnej pracy szkolnej.
4. Wszelkie koszty winny być pokryte we własnym zakresie.
5. Komisja Okręgowa (sekcje) wydawać będzie swoje komunikaty i wytyczne pracy w części nieurzędowej Dziennika Urzędowego Kuratorium.
6. Z przebiegu obchodów należy nadsyłać sprawozdania.

II. Charakter obchodu i program.

Komitety gminne i powiatowe mają swobodę w organizowaniu obchodów i uroczystości związanych ze „Świętem Młodzieży" z tym, że przygotują również tematy wspólne na okręgowe święto. Przy układaniu programów prac należy uwzględnić:

1) przygotowanie eksponatów na wystawę;
2) dział wokalno-instrumentalny (koncert utalentowanych, występy orkiestr i chórów międzyszkolnych itp.);
3) igrzyska artystyczno-kulturalne; materiały dobierane będą pod kątem:
   a) pracy jako wartości społecznej, zjednoczenia świata pracy i święta pracy,
   b) 100-letniej rocznicy „Wiosny Ludów",
   c) życia i rozwoju polskiej kultury,
4) dział wychowania fizycznego, gier, zabaw i sportu.

Na program imprezy sportowej złożą się zawody lekkoatletyczne, pływackie, gier sportowych, pokazy rytmiczno-taneczne młodzieży szkół średnich, gimnastyka oraz zabawy i gry dziatwy szkół powszechnych. Całość imprezy o charakterze okręgowym, która odbędzie się w Bydgoszczy, będzie poprzedzona korespondencyjnymi zawodami lekkoatletycznymi, nadto drużynowymi rozgrywkami w grach sportowych do półfinału włącznie.

Kuratorium zamierza w dniu święta sportowego w Bydgoszczy porównać wyrobienie sportowe młodzieży tutejszego Okręgu z reprezentacjami szkolnymi Kuratorium Okręgu Szkolnego Szczecińskiego, Gdańskiego i Olsztyńskiego.

W imprezach szkolnych winny brać czynny udział prócz niezorganizowanej młodzieży szkolnej także organizacje młodzieżowe (szkolne i pozaszkolne). Okręgowe Święto Młodzieży odbędzie się w pierwszej połowie czerwca. Gminne wzgl. powiatowe uroczystości należy łączyć ze świętem pracy, oświaty lub rocznicy zwycięstwa (9 maja).

III. Akcja propagandowa.

Należy zawczasu czynić odpowiednie przygotowania na „Święto Młodzieży" i podjąć należytą propagandę by rozbudzić zainteresowanie młodzieży i społeczeństwa dla projektowanego święta.

W szczególności należy:

1) omówić sprawę imprez szkolnych na posiedzeniach Rad Pedagogicznych i Zebraniu Kół Opieki Rodzicielskiej;
2) przygotować odpowiednie pogadanki z młodzieżą.

Toruń, dnia 17 grudnia 1947 r.

Przewodniczący Komisji Imprez Szkolnych

(—) Józef Zientarski

Poz. 356

W SPRAWIE WYSTAWY MIĘDZYSZKOLNEJ

prac uczniowskich szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zawodowych

W ramach okręgowych imprez Kuratorium urządzi wystawę prac uczniowskich szkół wszystkich typów w Okręgu.

Eksponaty na wystawę zadeklarowały następujące szkoły:

I. Szkoły powszechne:

1. Insp. Szkolny w Brodnicy — 5 szkół
2. „ „ w Bydgoszczy — 9 „
3. „ „ w Chełmnie — 21 „
4. „ „ w Chojnicach — 12 „
5. „ „ w Grudziądzu — 14 „
6. „ „ w Inowrocławiu — 15 „
7. „ „ w Lipnie — 7 „
8. „ „ w Nowym Mieście — 1 „
9. „ „ w Aleksandrowie K. — 13 „
10. „ „ w Rypinie — 1 „
11. „ „ w Szubinie — 1 „
12. „ „ w Toruniu — 35 „
13. „ „ w Tucholi — 19 „
14. „ „ we Włocławku — 15 „
15. „ „ w Wyrzysku — 5 „

II. Szkoły średnie ogólnokształcące:

1. Państwowe Liceum i Gimnazjum w Brodnicy;
2. Miejskie Liceum i Gimnazjum Żeńskie w Brodnicy;
3. I Państwowe Liceum i Gimnazjum Męskie w Bydgoszczy;
4. II Państwowe Liceum i Gimnazjum w Bydgoszczy;
5. Miejskie Liceum i Gimnazjum Męskie im. M. Kopernika w Bydgoszczy;
6. Państwowe Liceum i Gimnazjum w Ciechocinku;
7. Państwowe Liceum i Gimnazjum w Chełmnie;
8. Państwowe Liceum i Gimnazjum w Chełmży;
9. Państwowe Liceum i Gimnazjum w Chojnicach;
10. I Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Króla Jana Sobieskiego w Grudziądzu;
11. Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące Żeńskie w Grudziądzu;
12. I Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu;
13. II Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Marii Konopnickiej w Inowrocławiu;
14. Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne w Koronowie;
15. Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Romualda Traugutta w Lipnie;
16. Państwowe Gimnazjum i Liceum w Lubawie;
17. Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Bolesława Krzywoustego w Nakle nad Notecią;
18. Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Ks. Bisk. Wład. Bandurskiego w Nowym Mieście Lubawskim;
19. Państwowe Gimnazjum w Rypinie;
20. Państwowe Liceum i Gimnazjum Koedukacyjne w Świeciu nad Wisłą;
21. I Państwowe Liceum i Gimnazjum im. M. Kopernika w Toruniu;
22. II Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Toruniu;
23. III Państwowe Gimnazjum i Liceum im. Tad. Kościuszki w Toruniu;
24. Państwowe Liceum i Gimnazjum Koedukacyjne w Wąbrzeźnie;
25. Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Urszulanek we Włocławku.

II. Licea Pedagogiczne:

1. Państwowe Liceum Pedagogiczne w Chełmnie;
2. Państwowe Liceum Pedagogiczne w Grudziądzu;
3. Państwowe Liceum Pedagogiczne w Inowrocławiu;
4. Państwowe Liceum Pedagogiczne w Toruniu;
5. Państwowe Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Toruniu;
6. Państwowe Liceum Pedagogiczne w Wymyślinie.

III. Szkoły Zawodowe:

1. Gimnazjum Stolarskie w Aleksandrowie Kujawskim;
2. Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa w Aleksandrowie Kujawskim;
3. Państwowe Średnie Szkoły Techniczne w Bydgoszczy;
4. Państwowe Żeńskie Gimnazjum Krawieckie w Bydgoszczy;
5. Państwowe Gimnazjum Piekarsko-Cukiernicze w Bydgoszczy;
6. Państwowe Koedukacyjne Gimnazjum Handlowe w Chojnicach;
7. Prywatne Koedukacyjne Gimnazjum Handlowe w Grudziądzu;
8. Miejskie Gimnazjum Handlowe w Inowrocławiu;
9. Państwowa Szkoła Przysposobienia Spółdzielczego w Kołudzie Małej;
10. Miejska Szkoła Przysp. w Gospodarstwie Rodzinnym w Świeciu nad Wisłą;
11. Państwowe Liceum i Gimnazjum Elektryczne w Toruniu;
12. Państwowe Liceum i Gimnazjum Gospodarcze w Toruniu;
13. Państwowe Żeńskie Gimnazjum Krawieckie w Toruniu;
14. Państwowe Gimnazjum Mechaniczne w Wąbrzeźnie;
15. Prywatna Szkoła Przysp. w Gospodarstwie Rodzinnym SS. Urszulanek we Włocławku.

Kuratorium prosi Dyrekcje i Kierownictwa Szkół o wykonanie zadeklarowanych eksponatów w terminie do 1 maja 1948 r. Szkoły, które dotychczas udziału w wystawie nie zgłosiły, mogą to jeszcze uczynić w styczniu 1948 r.

Poz. 357

O ROLĘ I ZNACZENIE ŚWIETLICY

Spośród rozlicznych form pracy oświatowej świetlica wybija się na czołowe miejsce, gdyż obejmuje sobą różnorodną skalę odmian pracy kulturalno-oświatowej. A więc mamy tu czytelnictwo, muzykę, śpiew, żywe słowo, rozrywki i zabawy, formy teatru itp. Specjalną formą — dorobkiem świetlic — są tzw. zespoły samokształceniowe, grupy prasowe, biblioteki wędrowne, zespoły orkiestralne, chóry.

Do żywego słowa będą należały: pogadanki, opowiadania, gawędy, dyskusje, referaty, odczyty, wykłady i rozmowy. Natomiast czytelnictwo może być ujęte w różnorodną formę. Można tu zaliczyć artystycznie odczytywane wyjątki z utworów, czytanie książek przez uczestników, opowiadanie poznanych treści, gry literackie,

bądź tzw. sądy literackie. Nasuwa się pytanie: skąd czerpać materiał? jakie są źródła?

Istnieje dość bogata literatura o świetlicach. Wychodzą czasopisma i książki poświęcone zagadnieniom świetlicowym jak: „Świetlica" w Krakowie, „Teatr ludowy", „W naszej świetlicy" — Greniuka; następnie należy szukać treści w utworach: Żeromskiego, Reymonta, Sienkiewicza, w poezji M. Konopnickiej, E. Szymańskiego, St. R. Dobrowolskiego i wielu innych.

Dalszą formą są czasopisma i dzienniki, gdzie w ilustracjach bądź aktualnych artykułach uwypuklona jest praca i wyniki czynników państwowych, oraz ważne osiągnięcia poszczególnych grup społecznych. Prasa przedstawia — ilustruje — osiągnięcia gospodarcze i polityczne kraju, bądź podkreśla nasze sukcesy w rodzinie narodów. To potęguje uczucie dumy i wzmacnia miłość do ojczyzny.

Czy to będzie osiągnięcie sportowe w Sztokholmie, czy wybór Polski do Rady Gospodarczej ONZ, bądź wystąpienie ministra Modzelewskiego na plenum ONZ.

Fakty te trafiają w świetlicy — w zespole — bardzo szybko do głębi duszy młodzieży i wiążą ją z bieżącym życiem politycznym kraju, uczą odczuwać troski w momentach niepowodzeń i dzielić radość przy sukcesach.

To są bezpośrednie psychiczne czynniki wychowawcze, osiągane w dobrze zorganizowanej i prowadzonej świetlicy, opartej o różnorodną, lecz demokratyczną prasę.

Śpiew i muzykę oprzeć należy na pieśniach robotniczych, okolicznościowych, historycznych, żołnierskich oraz na audycjach muzycznych, odpowiadających tej treści. Mogą to być audycje radiowe, nagrania z płyt czy wprost muzyka żywa.

Toteż na specjalną uwagę w świetlicy zasługuje radio, które w tym dziale pracy jest łącznikiem centrów kulturalnych z tzw. daleką prowincją oraz zbliża wybitne osobistości do ogółu obywateli, żyjących na zapadłych wioskach. Tylko radio może przenieść na falach eteru do chat wiejskich arcydzieła sztuki w wykonaniu wybitnych artystów i mistrzów. Radiofonizacja świetlic zarówno wiejskich jak i robotniczych, młodzieżowych bądź fabrycznych lub zakładowych nabiera specjalnego znaczenia, stanowiąc bardzo ważny element w wychowaniu społeczno-demokratycznym.

Jeżeli chodzi o teatralne formy pracy to wymienić należy: deklamacje, recytacje, inscenizacje, widowiska i taniec, a ten ostatni można by podzielić na sceniczny, narodowy, regionalny i inny.

Nieprzebrany zbiór materiałów znaleźć można w „Teatrze ludowym", czasopismach świetlicowych, wymienionych na wstępie, oraz w poezji polskiej zarówno współczesnej jak i dawnej.

Obok wymienionych przejawów i uzewnętrznień w pracy świetlicowej bywają i momenty nastrojowe, wywołujące poważne psychiczne zbiorowe doznania całego zespołu świetlicowego.

Takimi momentami będą dni rocznic i świąt narodowych. Właśnie w ciągu roku pracy świetlicowej te dni uroczystości państwowych bywają przygotowywane przez zespół świetlicowy.

Już samo przygotowanie zawsze pozostawia w duszach przeżycia, a dzień święta, udział młodzieży w uroczystości jest wspaniałym doznaniem które wiąże uczuciowo przyszłego obywatela z momentem historycznym przeżywanej chwili.

Pogadanki, referaty, czytanki o życiu wielkich Polaków, czy o ważnych wydarzeniach z historii narodu stanowią dalszą pozytywną pozycję w dziele wychowania społeczno-demokratycznego. Żywa gazetka, oraz starannie i bieżąco opracowywana gazetka ścienna dopełnią całości.

Do tych wszystkich form pracy świetlica jest odpowiednio przystosowana to jest ma właściwe oblicze w postaci umeblowania w sprzęcie jak i w dekoracji ścian, aby jako całość wywołać dobry nastrój.

Ma to być świątynia dla duchowej strony człowieka; tym droższa, że wzniesiona trudem i wysiłkiem nas samych.

Widzimy jak różne są formy i sposoby oddziaływania społecznego w świetlicy. Jeszcze jedną z nich to dekoracje lokalu.

Na ścianach winny być estetycznie umieszczone symbole Państwa w postaci Godła, portretu Prezydenta RP oraz najwyższych dostojników państwowych.

Dalej idą przywódcy ruchu młodzieżowego lub bohaterowie narodowi. Wszystko to musi być starannie oprawione i otaczane szacunkiem i czcią.

Dobrze prosperująca świetlica młodzieżowa jest często w środowisku miejscem zebrań starszego społeczeństwa w sprawach społecznych, gospodarczych bądź politycznych. I wówczas również spełnia ona pierwszorzędną rolę wychowawczą, poddając pod rozwagę dorosłym — przez swój wygląd — z jednej strony symbole i wyobrażenia Państwa, otaczane szacunkiem; z drugiej bardziej uczuciowej, że oto młodzież — ich dzieci interesują się taką a taką prasą, stwarzając sobie własny przybytek dumań o wielkościach narodowych; i w takiej oto atmosferze przygotowują się do przyszłego udziału w życiu publicznym.

Widzimy więc jak wielorakie wpływy wychowawcze — i jakimi drogami — realizuje świetlica na odcinku społeczno-demokratycznym.

Jest ona ważnym i nie do pogardzenia instrumentem wychowawczym.

Dlatego o świetlice opierają swoją pracę omal wszystkie organizacje i instytucje zarówno państwowe jak i społeczne.

W każdym statucie, każdej organizacji spotykamy punkt, dotyczący pracy świetlicowej, jako jednej z form realizacji celów i idei danej organizacji. Stąd też staje się zrozumiałe dlaczego praca świetlicowa zdobyła sobie tak szerokie uznanie i honorowe prawo obywatelskie spośród szeregu form pracy kulturalno-oświatowej.

Toruń, dnia 28. 11. 1947 r.

(—) Stanisław Duński

Okręgowy Instr. Harcerstwa

Poz. 358

WOLNE STANOWISKA

Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego poszukuje:

1. wychowawców do Specjalnego Zakładu Wychowawczego, dla dzieci umysłowo niedorozwiniętych, w Świeciu n. W.;
2. czterech nauczycieli szkoły specjalnej przy tymże zakładzie;
3. dwóch wychowawców do Państwowego Domu Młodzieży w Toruniu.

Wynagrodzenie: pobory nauczycielskie zależnie od posiadanej grupy uposażenia, mieszkanie, światło, opał, opranie, całkowite utrzymanie. O ile pracuje żona w domu dziecka to również utrzymanie dla dzieci. Pracownicy wymienieni w p. 1 i 2 otrzymają 50% dodatek samorządowy.

Praca do objęcia od 1 stycznia 1948 r.

Podania z życiorysem należy składać do Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu. (Nr Op. 52362/47).

Poz. 359

PROGRAM

szkolnych audycji radiowych na drugie półrocze roku szkolnego 1947/48.

Od dnia 17 stycznia 1948 r. nadawać będzie Rozgłośnia Pomorska Polskiego Radia szkolne audycje radiowe dla niższych klas szkoły podstawowej (II, III, IV i V), w programie ogólnopolskim we wtorki, czwartki i soboty od godz. 9 do 9 min. 20.

Dla wyższych klas szkoły podstawowej i dla gimnazjów nadaje Rozgłośnia Warszawska gazetkę radiową w poniedziałki, środy i piątki od godz. 9 do 9 min. 15.

Dla zorientowania kierownictwa szkół i nauczycielstwa w programie podaje się poniżej chronologiczny wykaz tych audycji.

Tytuły oznaczone gwiazdką nadają się również dla klas VI i VII szkoły podstawowej.

CHRONOLOGICZNY SPIS AUDYCJI od 16. I. 48 do 30. VI. 1948 r.

Styczeń 1948 r.

*1) Dn. 17. I. 48 (15 min.) sobota	Otwarcie audycji — krótkie przemówienie. Wiersze o naszej stolicy — recytacje z krótkim wstępem i ilustracją muzyczną w rocznicę oswobodzenia Warszawy. — Wiek dzieci 9—11.
2) Dn. 20. I. 48 (15 min.) wtorek	Zagadka historyczna (Wawel — wiek XIV) czasy Kazimierza Wielkiego. Wiek dzieci 9—11.
*3) Dn. 22. I. 48 (20 min.) czwartek	Przygoda Mikołajka. Obrazek słuchowiskowy z życia Mikołaja Kopernika. Wiek dzieci 8—11.
*4) Dn. 24. I. 48 (15 min.) sobota	Przed świtem. Pogadanka o doli warstw pracujących i stosunkach społecznych przed 1848 r. Pogadanka urozmaicona pieśniami rewolucyjnymi.
5) Dn. 27. I. 48 (15 min.) wtorek	Przygody sikorki-bogatki. Opowiadanie przeplatane muzyką i efektami dźwiękowymi. Temat: Jak zimują ptaki. Wiek dzieci 8—11.
*6) Dn. 29. I. 48 (20 min.) czwartek	Na czym ludzie grają. Poranek muzyczny z objaśnieniami. Wiek dzieci 8—11.
7) Dn. 31. I. 48 (15 min) sobota	Co się dzieje w Polsce i w świecie. Szkolna gazetka radiowa. Wiek dzieci 8—11.

Luty 1948 r.

8) Dn. 3. II. 48 (15 min.) wtorek	Co widziałem w krainie dymiących kominów. Pogadanka ilustrowana muzyką i innymi efektami dźwiękowymi. Temat: Śląsk. Wiek dzieci 8—11.
9) Dn. 5. II. 48 (20 min.) czwartek	W zapusty. Audycja słowno-muzyczna o zwyczajach zapustnych. Wiek dzieci 8—11.
10) 7. II. 48 (15 min.) sobota	Nasze rozmowy — szkolna skrzynka radiowa Wiek dzieci 8—11.
*11) 10. II. 48 (15 min.) wtorek	W setną rocznicę ogłoszenia „Manifestu partii komunistycznej". Pogadanka z ilustracją muzyczną. Wiek dzieci 8—11.
12) 12. II. 48 (20 min.) czwartek	Puszkin opowiada bajkę. Audycja montażowa. Wiek dzieci 8—11.
13) 14. II. 48 (15 min.) sobota	Co się dzieje w Polsce i w świecie. Szkolna gazetka radiowa. Wiek dzieci 8—11.
14) Dn. 17. II. 48 (15 min.) wtorek	Zagadka geograficzna (Zagłębie węglowe — Śląsk—Katowice—Bytom). Wiek dzieci 9—11.
*15) Dn. 19. II. 48 (20 min.) czwartek	Chłopcy z świetlicy. Słuchowisko wg Haliny Górskiej „Zakonu błękitnych rycerzy" — Wiek dzieci 9—11.

16) Dn. 21. II. 48 (15 min.) sobota	Z pieśnią i tańcem. Mazur „Jasiek — Muzykant" i „Zła zima" słowa M. Konopnickiej, muzyka Noskowskiego.
*17) Dn. 24. II. 48 (15 min.) wtorek	Dziadek opowiada o „wiośnie ludów". Audycja montażowa o rewolucji w Paryżu, walkach ludu i ogłoszeniu republiki. Wiek dzieci 8—11.
18) Dn. 26. II. 48 (20 min.) czwartek	Kwadrans prozy „Zwykła bawełna". Urywek z „Pokoju na poddaszu" Wandy Wasilewskiej. Wiek dzieci 8—11.
19) Dn. 28. II. 48 (15 min.) sobota	Co się dzieje w Polsce i w świecie. Szkolna gazetka radiowa. Wiek dzieci 9—11.

Marzec 1948 r.

20) Dn. 2. III. 48 (15 min.) wtorek	Ludowa muzyka rosyjska. Poranek muzyczny z objaśnieniami. Wiek dzieci 8—11.
*21) Dn. 4. III. 48 (20 min.) czwartek	Tajemnica ołtarza. Słuchowisko wg Domańskiej „Historii żółtej ciżemki". Wiek dzieci 8—11.
22) Dn. 6. III. 48 (15 min.) sobota	Nasze rozmowy. Szkolna skrzynka radiowa. Wiek dzieci 8—11.
*23) Dn. 9. III. 48 (15 min.) wtorek	Zwiedzamy Moskwę stolicę ZSRR. Audycja o Moskwie, jej zabytkach, rozbudowie i rozmachu pracy. Audycja ilustrowana muzyką. Wiek dzieci 8—11.
24) Dn. 11. III. 48 (20 min.) czwartek	Kazik odnajduje swoich rodziców. Obrazek słuchowiskowy z prawdziwego zdarzenia o chłopcu wywiezionym z Lubelszczyzny do Niemiec. Wiek dzieci 8—11.
25) Dn. 13. III. 48 (15 min.) sobota	Co się dzieje w Polsce i w świecie. Szkolna gazetka radiowa. Wiek dzieci 8—11.
26) Dn. 16. III. 48 (15 min.) wtorek	Zagadka literacka. Wyjątki z 5 najpoczytniejszych książek dla dzieci. Zgadnąć tytuł i nazwisko autora. Wiek dzieci 9—11.
*27) Dn. 18. III. 48 (20 min.) czwartek	W mazurskiej szkole. Audycja słowno-muzyczna o Mazurach, krajobrazie i szkole na Mazurach. Wiek dzieci 8—11.
*28) Dn. 20. III. 48 (15 min.) sobota	Dziadek opowiada o „wiośnie ludów". Audycja montażowa o rewolucji w Berlinie, o ruchu wolnościowym w Poznańskim i udziale w nim chłopów bezrolnych. Wiek dzieci 8—11.
29) Dn. 23. III. 48 (15 min.) wtorek	Co opowiedziała chłopska sukmana. Sukmana opowiada o doli chłopca pańszczyźnianego i udziale chłopów w powstaniu kościuszkowskim.

Wielkanoc (Przerwa świąteczna)

Kwiecień 1948 r.

30) Dn. 1. IV. 48 (20 min.) czwartek	Z wizytą w domkach ptaszków. Słuchowisko o tym jak ptaki zakładają i budują gniazda. Przylot ptaków. Wiek dzieci 8—11.
31) Dn. 3. IV. 48 (15 min.) sobota	Nasze rozmowy. Szkolna skrzynka radiowa. Wiek dzieci 8—11.
32) 6. IV. 48 (15 min.) wtorek	Kwadrans prozy „Franek, jego pies i spółka" Zofii Charszewskiej. Wiek dzieci 8—11.
*33) 8. IV. 48 (20 min.) czwartek	Jak dzieci odbudowywały szkołę. Słuchowisko wg J. Sotina „Pro naszi dieła". Wiek dzieci 8—11.
34) 10. IV. 48 (15 min.) sobota	Co się dzieje w Polsce i w świecie. Szkolna gazetka radiowa. Wiek dzieci 8—11.
*35) 13. IV. 48 (15 min.) wtorek	Z biegiem Odry. Audycja słowno-muzyczna (Śląsk, Ziemia lubuska, Pomorze Zachodnie, Szczecin). Wiek dzieci 9—11.
36) 15. IV. 48 (15 min.) czwartek	Dzieci miasta. Słuchowisko wg Ewy Szelburg Zarembiny. Wiek dzieci 8—11.
*37) 17. IV. 48 (15 min.) sobota	Z pieśnią i tańcem. Ludowe pieśni i tańce rosyjskie. Wiek dzieci 8—11.
38) 20. IV. 48 (15 min.) wtorek	Zagadka przyrodnicza (pędrak — chrabąszcz — kret). Wiek dzieci 8—11.
39) 22. IV. 48 (20 min.) czwartek	O czym mówią druty telegraficzne. Słuchowisko o Edisonie. Wiek dzieci 9—11.

*40) 24. IV. 48 (15 min.) sobota	Młodzież jugosłowiańska pracuje. Audycja o Jugosławii i pracy młodzieży w odbudowie kraju. Audycja ilustrowana pieśniami i muzyką jugosłowiańską. Wiek dzieci 9—11.
41) 27. IV. 48 (15 min.) wtorek	Co się dzieje w Polsce i w świecie. Szkolna gazetka radiowa. Wiek dzieci 8—11.
*42) 28. IV. 48 (20 min.) czwartek	Jak walczyli kosynierzy pod Miłosławiem. Obrazek słuchowiskowy o bitwie pod Miłosławiem. Wiek dzieci 8—11.

Maj 1948 r.

*43) 4. V. 48 (15 min.) wtorek	Święto pracy. Pogadanka o 1 maju ilustrowana pieśniami rewolucyjnymi.
*44) 8. V. 48 (20 min.) sobota	Idziemy szlakiem 1 Armii. Audycja słowno-muzyczna na Dzień Zwycięstwa. Wiek dzieci 8—11.
45) 11. V. 48 (15 min.) wtorek	Nasze rozmowy. Szkolna skrzynka radiowa. Wiek dzieci 8—11.
46) 13. V. 48 (20 min.) czwartek	Spór o mieszkanie na sośnie. Słuchowisko wg Mokrzyckiej „Pensjonat na sośnie". Wiek dzieci 8—10.
*47) 15. V. 48 (15 min.) sobota	Jak lud paryski domagał się niepodległości Polski. Audycja poświęcona manifestacji ludu paryskiego w dn. 15. V. 1848 r.
48) 18. V. 48 (15 min.) wtorek	Zagadka historyczna (Kostka Napierski). Wiek dzieci 9—11.
49) 20. V. 48 (20 min.) czwartek	Na wawelskim zamku za Zygmunta Starego. Słuchowisko wg Domańskiej „Paziowie króla Zygmunta".
*50) 22. V. 48 (15 min.) sobota	Z wycieczką po Czechosłowacji. Halinka razem z innymi dziećmi zwiedza Czechosłowację. Audycja ilustrowana pieśniami i muzyką czeską. Wiek dzieci 9—11.
*51) 25. V. 48 (15 min.) wtorek	Wiersze ostatniej wojny Broniewskiego. Wiek dzieci 9—11.
52) 29. V. 48 (15 min.) sobota	Co się dzieje w Polsce i w świecie. Szkolna gazetka radiowa. Wiek dzieci 8—11.

Czerwiec 1948 r.

53) 1. VI. 48 (15 min.) wtorek	Nasze rozmowy. Szkolna skrzynka radiowa. Wiek dzieci 8—11.
*54) 3. VI. 48 (20 min.) czwartek	Na wakacjach w Bułgarii. Dzieci polskie, które wyjechały na wakacje zwiedzają kraj i jego stolicę.
55) 5. VI. 48 (15 min.) sobota	Poznają lud bułgarski i jego sympatię do Polski. Wiek dzieci 9—11.
56) 8. VI. 48 (15 min.) wtorek	Zwiedzamy pasiekę. Wycieczka do pasieki, rozmowa z dziećmi o pracy i życiu pszczół.
*57) 10. VI. 48 (20 min.) czwartek	Zagadka przyrodnicza (Wilcza jagoda — muchomor). Wiek dzieci 8—11.
58) 12. VI. 48 (15 min.) sobota	Staś zostaje rybakiem. Audycja słowno-muzyczna o morzu, o szkole przysposobienia rybackiego i połowach. Wiek dzieci 9—11.
59) 15. VI. 48 (15 min.) wtorek	Co się dzieje w Polsce i w świecie. Szkolna gazetka radiowa. Wiek dzieci 8—11.
60) 17. VI. 48 (20 min.) czwartek	Jaś na wakacjach. Opowiadanie o przygodach Jasia w lesie, o spotkaniu ze żmiją-wężem, o wilczych jagodach i muchomorze. Wiek dzieci 8—11.
*61) 19. VI. 48 (15 min.) sobota	Ptasie plotki. Słuchowisko wg Brzechwy. Wiek dzieci 8—11.
62) 22. VI. 48 (15 min.) wtorek	Moniuszko. Poranek muzyczny z objaśnieniami. Z pieśnią i tańcem. Polka „Poszła Kasia na jagody" i „Wesołe chwile" Dynowskiej. Wiek dzieci 8—11.
*63) 24. VI. 48 (15 min.) czwartek	Sto lat temu na ulicach Paryża. Audycja poświęcona walce ludu paryskiego o wolność i demokrację (23.—26. — 1848 r.). Wiek dzieci 9—11.
64) 26. VI. 48 (20 min.) sobota	Hej, wakacje, to rzecz miła. Audycja słowno-muzyczna na zakończenie roku szkolnego. Pożegnanie z dziećmi. Wiek dzieci 8—11.

KURSY RADIOWE DLA NAUCZYCIELI
Styczeń 1948 r.

1) Dn. 12. I. 48 — „Kordian i cham" L. Kruczkowskiego (problematyka) Stanisław Stapf.
2) Dn. 13. I. 48 — Przekroczenie progu dziesiątkowego w nauczaniu matematyki. Antonina Panasówna.
3) Dn. 14. I. 48 — Ogólna charakterystyka faz rozwoju psychicznego dziecka — dr Stanisław Gerstman.
4) Dn. 15. I. 48 — Teorie górotwórcze — mgr Bernadetta Cywińska.
5) Dn. 16. I. 48 — Produkty utlenienia alkoholu — mgr Alina Ulińska.
6) Dn. 17. I. 48 — Światło. Prędkość światła — Henryk Moese.
7) 19. I. 48 — Ojczyzna — Wandy Wasilewskiej. Stanisław Stapf.
8) 20. I. 48 — Opracowanie drugiej dziesiątki. Antonina Panasówna.
9) 21. I. 48 — Rozwój czynności i funkcji umysłowych niemowlęcia — dr Stanisław Gerstman.
10) 22. I. 48 — Krążenie wody — Źródła. Mgr Bernadetta Cywińska.
11) 23. I. 48 — Kwas octowy. Mgr Alina Ulińska.
12) 24. I. 48 — Odbicie światła. Zwierciadła. Henryk Moese.
13) 26. I. 48 — Powtórzenie wiadomości z zakresu nauki o zdaniu — Stanisław Stapf.
14) 27. I. 48 — Zadawanie lekcji. Antonina Panasówna.
15) 28. I. 48 — Rozwój mowy i jego znaczenie dla dalszego rozwoju dziecka — dr. Stanisław Gerstman.
16) 29. I. 48 — Działanie wód na skorupę ziemską — mgr Bernadetta Cywińska.
17) 30. I. 48 — Alkoholokwasy — mgr Alina Ulińska.
18) 31. I. 48 — Załamanie się światła· soczewki. Henryk Moese.

Kursy radiowe nadawane są codziennie, oprócz niedziel i świąt, od godz. 14 min. 50 do 15.

●

Poz. 360

WYKAZ
pracowników Okręgu Szkolnego Pomorskiego odznaczonych Srebrnym Krzyżem Zasługi.

1. Meler Erazm	b. woźny Insp. Szkolnego, telefonista w Zarządzie Miejskim w Aleksandrowie Kuj.
2. Wasilewski Tadeusz	Podinspektor O. i K. D. — Brodnica
3. Miłobędzka Stanisława	Naucz. p. szk. pow. nr 2 — Brodnica
4. Szablewska Franciszka	Kier. p. szk. powsz. nr 2 — Chojnice
5. Narożnik Michał	p. o. kierownika szk. powsz. w Papowie Biskupim, pow. chełmiński
6. Zawodziński Antoni	p. o. kierownika szk. powsz. nr 3 w Chełmnie
7. Machut Bolesław	kierownik p. szk. powsz. — Lipnice, pow. Chojnice
8. Maciejewski Władysław	kier. publ. szk. powsz. w Grudziądzu
9. Rogoziński Jan	p. o. kier. publ. szk powsz. w Wełczu, pow. Grudziądz
10. Zagórski Kazimierz	p. o. kier. publ. szk. powsz: w Świeciu, powiat Grudziądz
11. Rękowski Franciszek	p. o. kier. publ. szkoły powsz. w Łasinie, powiat Grudziądz
12. Pol Wincenty	p. o. kier. publ. szkoły powsz. w Radzynie, powiat Grudziądz
13. Welc Michał	kierownik publ. szk. powsz. w Grudziądzu
14. Zolnowska Urszula	p. o. kier. w Wichowie, pow Lipno
15. Czarnomski Kazimierz	podinspektor szkolny w Lipnie
16. Jórkowski Franciszek	nauczyciel w Jeżewie, pow. świecki
17. Zabłocka Maria	nauczycielka kier. w Jeleńcu, pow. Tuchola
18. Gulgowski Paweł	p. o. kier. publ. szkoły powsz. w Śliwicach, pow. tucholski
19. Płoskoń Adolfina	nauczyc. publ. szk. powsz. 9 — Toruń
20. Nowakowski Józef	p. o. kier. publ. szk. powsz. nr 6 — Toruń
21. Rekowska Janina Marta	kier. publ. szk. powsz. nr 3 — Toruń
22. Zaleska Stefania	naucz. stała p. szkoły powsz. Myśliwiec· pow. Wąbrzeźno
23. Szczypiński Piotr	p. o. kier. p. szkoły powsz. Kowalewo, pow. Wąbrzeźno
24. Kulma Władysław	p. o. kier. publ. szkoły powsz. Ostrowite, powiat Wąbrzeźno
25. Zmich Jan	kierownik publ. szkoły powsz. Sadki, pow. Wyrzysk (po raz drugi)
26. Szafranek Aleksy	kier. Uniwersytetu Lud. Lubaszcz, pow. Wyrzysk (po raz drugi).

Poz. 361

W SPRAWIE ZEBRAŃ I PRACY

Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Toruniu

Polskie Towarzystwo Geograficzne w Toruniu skupia w swoich szeregach nauczycieli geografii na wszystkich stopniach nauczania, reprezentuje myśl geograficzną zarówno naukową jak i dydaktyczną. Na zebraniach, które odbywają się w piątki (raz na miesiąc) w lokalu Instytutu Geograficznego U. M. K., zapoznają się członkowie z najnowszymi zdobyczami nauki geograficznej. Instytut Geograficzny U. M. K. udostępnia wszystkim członkom Towarzystwa korzystanie z pomocy naukowych (książki, mapy itp.) dla dalszego kształcenia się naukowego i zawodowego.

Ze względu na ważną rolę, jaką spełniają powyższe zebrania w zakresie utrzymania poziomu naukowego i dydaktycznego, Kuratorium zachęca nauczycieli geografii do brania czynnego udziału w tych posiedzeniach.

Poz. 362

Z RUCHU WYDAWNICZEGO

Nowe wydawnictwa Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych — Warszawa 1947

Stanisław Biernacki — **Zbiór zadań z fizyki z wynikami.** Dla III i IV klasy gimnazjum ogólnokształcącego. Zatwierdzone do użytku szkolnego. Cena zł 30.—.

Józef Weber, inżynier technolog — **Zbiór zadań arytmetycznych.** Zatwierdzone do użytku szkolnego. Cena zł 115.—.

Wacław Sierpiński — **Wstęp do teorii mnogości i topologii.** Wydanie II uzupełnione. Zatwierdzone do bibliotek szkolnych jako książka pomocnicza dla nauczyciela. Cena zł 125.—.

Aniela Podgórska — **Zeszyt przedmiotowy w nauczaniu biologii.** Zatwierdzone jako książka do użytku nauczycieli, zalecona do bibliotek nauczycielskich. Cena zł 55.—.

Prof. dr Eugeniusz Rybka — **Ćwiczenia z globusem ziemskim w szkole średniej.** Z 7 ilustracjami i 1 tablicą astronomiczną. Biblioteka Geograficzna. Zatwierdzone do użytku szkolnego. Cena zł 30.—.

Inż. Stanisław Słowikowski — **Praktyczny wykład trygonometrii płaskiej.** Dla liceów zawodowych. Zatwierdzone do użytku szkolnego. Cena zł 85.—.

Inż. G. Hensel i inż. St. Wierusz-Kowalski — **Podstawy elektrotechniki.** Wydanie drugie, przejrzane, poprawione i uzupełnione. Część I (Prąd stały). Podręcznik szkolny w zakresie gimnazjalnym. Zatwierdzono jako podręcznik dla gimnazjów zawodowych. Cena zł 200.—.

Józef Weber, inżynier-technolog — **Zarys kowalstwa i obróbki ciesielskiej.** Zatwierdzone do użytku w szkołach zawodowych jako książka pomocnicza dla uczniów i nauczycieli na wydziałach mechanicznych średnich szkół technicznych dla nauczycieli szkół rzemieślniczych metalowych oraz jako książka do bibliotek wszystkich szkół zawodowych dla przemysłu metalowego. Cena zł 180.—.

Mickiewicz pisarz demokratyczny. Wybór prozy publicystycznej Mickiewicza. Opracował wstępem i objaśnieniami opatrzył Henryk Szyper. Biblioteka Polonistyczna. Zatwierdzone jako książka zalecona do użytku w szkole średniej oraz do bibliotek gimnazjalnych, licealnych i nauczycielskich. Cena zł 125.—.

Odbudowa Państwa Polskiego w latach 1944—1946. Najważniejsze dokumenty i informacje zestawili Wł. Kurkiewicz, W. Olszewski, A. Tatomir. Zeszyt I. Cena zł 190.—

Zofia Rościszewska-Gąsiorowska — **Ogród szkolny. Ilustrował J. Madejowski.** Zatwierdzone jako książka pomocnicza oraz do bibliotek szkolnych. Cena zł 110.—.

H. Krzemieniewska — **Śluzowce.** Klucz do oznaczania najpospolitszych rodzajów i opisy niektórych gatunków. Biblioteka Przyrodnicza. Zatwierdzone jako książka polecona do bibliotek nauczycielskich. Cena zł 50.—.

Bolesława Twarowska — **Promienie kosmiczne.** Biblioteka Fizyczno-Astronomiczna. Zatwierdzone do użytku szkolnego jako książka pomocnicza polecona do bibliotek licealnych. Cena zł 95.—.

Kazimierz Popiołek — **Tragedia Śląska w czasie rewolucji husyckiej (1419—1435).** Biblioteka Popularno-Naukowa, Seria Historyczna. Zatwierdzone jako książka do bibliotek szkół średnich i dla nauczycieli. Cena zł 35.—.

Wacław Gajewski — **Jak poznano prawa dziedziczności.** Biblioteka Przyrodnicza. Zatwierdzono do użytku szkolnego jako lekturę pomocniczą, poleconą do bibliotek licealnych. Cena zł 65.—.

Julia Turska-Straszewska — **Pomniki Piastów Śląskich mówią...** Biblioteka Popularno-Naukowa, Seria: Ziemie Odzyskane. Zatwierdzone jako książka pomocnicza polecona do bibliotek szkół średnich i nauczycielskich. Cena zł 115.—.

Eustachy Kuroczko — **O postawę społeczną nauczyciela.** Zatwierdzone jako książka polecona do bibliotek nauczycielskich. Cena zł 40.—.

Czesław Białobrzeski — **Czym jest materia?** Biblioteka Fizyczno-Astronomiczna. Zatwierdzone jako książka polecona do bibliotek szkolnych. Cena zł 50.—.

W. Iwanowska — **Budowa gwiazd.** Bibl. Fizyczno-Astronomiczna. Zatwierdzone jako książka polecona do bibliotek szkolnych. Cena zł 70.—.

Janina Szaferowa — **Poznaj 100 roślin.** Klucz do oznaczania 100 gatunków roślin kwiatowych dzikich i hodowlanych. Biblioteka Przyrodnicza. Zatwierdzone jako książka pomocnicza dla młodzieży klas wyższych szkoły podstawowej. Cena zł 90.—.

Tadeusz Sulma — **Klucz do oznaczania pospolitych porostów.** Biblioteka Przyrodnicza. Zatwierdzone do użytku szkolnego i polecone do bibliotek szkolnych (na poziomie liceum) i nauczycielskich. Cena zł 70.—.

Bronisław Wieczorkiewicz — **Ćwiczenia ortograficzne. Klasa IV.** Zatwierdzone do użytku szkolnego. Cena zł 25.—

Bronisław Wieczorkiewicz — **Ćwiczenia ortograficzne. Klasa VIII.** Zatwierdzone do użytku szkolnego. Cena zł 35.—.

Dr Elida Maria Szarota-Blüthowa — **Nos Camarades Francais.** Podręcznik do nauki języka francuskiego dla VI klasy szkoły podstawowej. Zatwierdzono do użytku szkolnego jako podręcznik dla kl. VI szkoły podstawowej. Cena zł 100.—.

Wilhelm Hauff — **Das kalte Herz.** Opracował Jakub Rollauer. Wydanie trzecie. Wydanie szkolne skrócone według oryginału: Wilhelm Hauff „Das kalte Herz". Ferdinand Hirt. Breslau. Zatwierdzone jako lektura pomocnicza do nauki języka niemieckiego w szkole średniej. Cena zł 50.—.

Erich Kästner — **Das fliegende Klassenzimmer. Eine Weihnachtsgeschichte.** Opracował Józef Klinghoffer. Wydanie drugie. Zatwierdzone jako lektura pomocnicza do nauki języka niemieckiego w szkole średniej. Cena zł 90.—.

W. Dewitzowa — G. Żółtowska — **Kurzzusammengefasste Deutsche Grammatik.** Zwięzła gramatyka języka niemieckiego. Podręcznik do nauki o języku niemieckim. Wydanie drugie. Zatwierdzony do użytku szkolnego. Cena zł 55.—

Z wydawnictw Książnicy Atlas Wrocław — Warszawa 1947

Jo Van Ammers Küller — **Patrioci.** Dzieje rodziny pewnego regenta amsterdamskiego (1778—1787). Wydanie drugie.

Administracja Dziennika Urzędowego zawiadamia, że w sprawie nabycia pojedynczych numerów Dziennika Urzędowego należy zwracać się bezpośrednio do Wydziału Ogólnego Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu, pl. Bol. Limanowskiego 2, pok. 212. Należność za niniejszy nr wraz z dołączoną ulotką nr 3 Pomorskiego Związku Śpiewaczego w Toruniu oraz śkorowidzem za rok 1947 w kwocie 100.— zł należy wpłacić w najbliższym Urzędzie Pocztowym pod adresem: Narodowy Bank Polski, Oddział w Toruniu z adnotacją — prenumerata Dziennika za miesiąc grudzień 1947 roku nr 13 na rachunek żyrowy „Wydawnictwo Dziennik Urzędowy Kuratorium Okr. Szkolnego Pomorskiego"

Nakładem Wydawnictwa Dz. Urzęd. Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego.
Redaktor: Mgr Stefan Bernacki, Toruń, pl. Bol. Limanowskiego, pokój 210, tel. 235, 236 i 237, wewn. 4.
Drukarnia Toruńska Nr 4 Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza", Toruń, ul. Św. Katarzyny nr 4 —
24. 12. 47 — 2.000, nr zam. 2157 — E. 12.679